

WÓJT GMINY GOLESZÓW

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY GOLESZÓW

Projektant
mgr Aneta Tychowska - Jankowska

Goleszów, marzec 2015 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
1.1. Przedmiot opracowania	3
1.2. Metodyka	4
1.3. Podstawowe akty prawne, materiały wejściowe i literatura przedmiotu	5
2. Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – główne cele, założenia i ustalenia istotne z punktu ochrony środowiska, powiązania z innymi dokumentami	7
2.1. Lokalizacja, istniejące zagospodarowanie i użytkowanie terenu	7
2.2. Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	8
Rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej	13
2.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	14
3. Ocena istniejącego stanu i funkcjonowania środowiska, potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu oraz istniejące problemy ochrony środowiska	15
3.1. Istniejący stan środowiska	15
Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia terenu	15
Warunki geologiczne	16
Warunki hydrogeologiczne	17
Hydrografia terenu	18
Warunki klimatyczno – meteorologiczne	20
3.2. Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna i powiązania obszaru z jego szerszym otoczeniem	21
3.3. Zasoby przyrodnicze, walory krajobrazu i ich ochrona prawna	23
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji przedmiotowego dokumentu – prognoza „0”	26
4. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	27
4.1. Wpływ na powierzchnię ziemi łącznie z glebą	27
4.2. Wpływ na kopaliny	28
4.3. Wpływ na klimat	28
4.4. Wpływ na warunki przyrodniczo – krajobrazowe	29

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

4.5.	Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne _____	35
4.6.	Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego _____	36
4.7.	Wpływ na klimat akustyczny _____	38
5.	<i>Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru _____</i>	38
6.	<i>Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania _____</i>	40
7.	<i>Streszczenie _____</i>	42

Spis tabel

Tabela 1	Średnie roczne i skrajne stany wód podziemnych _____	17
Tabela 2	Średniomiesięczne stany wód podziemnych /cm/ _____	17

Spis załączników

Zał. nr 1	Wpływ realizacji ustaleń Studium na środowisko – część graficzna	
------------------	--	--

1. Wstęp

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko projektu **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goleszów**.

Celem sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotem tej polityki jest cała przestrzeń gminy w jej granicach administracyjnych. Studium gminy jest dokumentem planowania miejscowego o charakterze strategicznym. W studium określa się w szczególności:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów rządowych sporządzanych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym;
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady;
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- 16) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie;

Obowiązek sporządzenia niniejszej dokumentacji wynika z przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), na podstawie

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

których organ administracji publicznej opracowujący projekt Studium ma obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Zakres prognozy oddziaływania na środowisko określa art. 51 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym prognoza powinna m.in.:

- ✓ zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- ✓ zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- ✓ określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- ✓ określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- ✓ określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz negatywne i pozytywne,
- ✓ przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;

Zakres prognozy uwzględnia wszystkie elementy, o których mowa w **art. 51 ust. 2 ustawy oraz art. 52 ust. 1 i 2, przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych.**

1.2. Metodyka

Pierwszym elementem sporządzania prognozy jest delimitacja obszaru badań: zarówno ustalenie zasięgu przestrzennego prognozy jak i delimitacja obszaru objętego ustaleniami Studium. Szczególnie istotne jest przyjęcie odpowiedniego pola analizy tak aby gwarantowało możliwość analizy i oceny powiązań i zależności z otoczeniem. W prognozie uwzględniono wpływ działalności inwestycyjnej i sposobów gospodarowania na obszary otaczające jak również wpływ terenów sąsiednich na środowisko przyrodnicze i jego zmiany w obszarze opracowania.

Następnie na podstawie szczegółowej analizy – z jednej strony uwarunkowań środowiskowych a w szczególności wrażliwości i podatności środowiska na degradację oraz ustaleń Studium dotyczących projektowanych sposobów użytkowania i zagospodarowania terenów – przeprowadzono delimitację obszaru opracowania na jednostki o różnej wadze skutków środowiskowych. Dla każdego terenu określono skutki zarówno pozytywne jak i negatywne realizacji ustaleń dokumentu.

Skutki środowiskowe realizacji Studium rozpatrywano wg następujących kryteriów:

- wg kryterium nateżenia presji: niewielkie **Nw**, średnie **Ś** i duże **D**
- wg kryterium zasięgu: miejscowe **M**, lokalne **L** i regionalne **R**
- wg kryterium czasu trwania presji: krótkotrwałe **K** i długotrwałe **D**
- wg kryterium odwracalności przekształceń: odwracalne **O** i nieodwracalne **N**;

Syntetycznej oceny oddziaływania na środowisko ustaleń Studium dokonano w oparciu o prognozowane skutki dla poszczególnych komponentów środowiska ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań ekofizjograficznych.

Negatywne skutki oceniono wg skali:

- ➔ o niewielkim natężeniu - obejmujące oddziaływanie nie wykraczające praktycznie poza powszechne korzystanie ze środowiska lub korzystanie gospodarcze ze środowiska w stopniu nie wywołującym skutków o zasięgu ponad miejscowym, przy braku przeciwwskazań w opracowaniu ekofizjograficznym oraz na podstawie własnych analiz dotyczących w szczególności wrażliwości środowiska i jego podatności na degradację;
- ➔ o średnim natężeniu - obejmujące skutki wynikające z gospodarczego korzystania ze środowiska o zasięgu lokalnym, miejscowo zubażające zasoby przyrodnicze nie stanowiące jednak zagrożenia dla równowagi przyrodniczej i lokalnych powiązań przyrodniczych;

Wskazano również główne kierunki presji antropogenicznej i powiązania przyrodnicze z otoczeniem.

1.3. Podstawowe akty prawne, materiały wejściowe i literatura przedmiotu

1.3.1. Podstawowe akty prawne

- ✗ ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami),
- ✗ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z dnia 23 stycznia 2008 roku Dz. U. 2008 Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami),
- ✗ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j.: Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami),
- ✗ ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012r., poz. 647 z późniejszymi zmianami),
- ✗ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z późniejszymi zmianami),
- ✗ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. 2014 poz. 112),
- ✗ ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2012 roku poz. 145 wraz z późniejszymi zmianami),
- ✗ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984 z późn. zm.),
- ✗ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883),
- ✗ rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063 z późniejszymi zmianami);

1.3.2. Materiały wyjściowe, literatura przedmiotu

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goleśzów” Pracownia Projektowa Urbanistyki i Architektury „ŁAD” Sp. z o.o., Katowice, ul. Moniuszki 4; lipiec 2014;
- „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego gminy Goleśzów” – mgr Waldemar Wiatrak, Kraków, 2012;
- Strategia zarządzania dla obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski” Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków,
- Zarządzenie nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001,
- Ekspertyza hydrologiczna na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” Pracownia Ekspertyz Środowiskowych „DENDRUS” Paweł Nejfeld, Żywiec lipiec 2012,
- Ekspertyza botaniczna dla potrzeb sporządzenia planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” Etap I, Dr Jerzy Parusel, Katowice, 23 października 2012 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Ustroń na okres gospodarczy od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2017r. według stanu na 1 stycznia 2010 r., Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie,
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000,
- „Geografia regionalna Polski” Jerzy Kondracki Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998,
- „Geografia fizyczna Polski” Jerzy Kondracki Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1988,
- „Geomorfologia Polski. Tom 1. Polska Południowa Góry i Wyżyny” praca zbiorowa pod redakcją M. Klimaszewskiego, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1972,
- „Klimat Polski” Alojzy Woś Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999;

2. Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – główne cele, założenia i ustalenia istotne z punktu ochrony środowiska, powiązania z innymi dokumentami

2.1. Lokalizacja, istniejące zagospodarowanie i użytkowanie terenu

Goleszów jest gminą wiejską leżącą w powiecie cieszyńskim w podregionie bielskim województwa śląskiego, nad granicą z Czechami.

Od południa gmina graniczy z Republiką Czeską, od zachodu z miastem Cieszyn, od północy z gminą Dębowiec, od północnego – wschodu z gminą Skoczów i od wschodu z miastem Ustroń. Administracyjnie gmina Goleszów podzielona jest na 11 sołectw: Goleszów Dolny, Goleszów Górny, Goleszów Równia, które razem tworzą wieś gminną, Bażanowice, Cisownica, Dzięgielów, Godziszów, Kisielów, Kozakowice, w którego skład wchodzi Kozakowice Dolne i Kozakowice Górne, Leszna Górna i Puńców o łącznej powierzchni 6.588 ha. Gmina poprzez relatywnie dobrze rozwiniętą sieć drogową posiada dobre połączenia komunikacyjne z sąsiednimi miastami; dodatkowo poprzez drogowe przejście graniczne Leszna Górna zapewnione jest połączenia z republiką Czeską.

Charakterystyczną cechą przestrzeni gminy jest znaczne rozproszenie zabudowy. Początkowy charakter zabudowy – rolniczy, z biegiem lat ulegał przekształceniu i obecnie w przeważającej części jest to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, której towarzyszą obiekty usługowe (kościoły, szkoły, handel, remizy OSP, budynki usług kultury). Rolniczy charakter gminy wyraża się również w funkcjonujących w przestrzeni obiektach produkcji rolniczej (Puńców, Dzięgielów, Goleszów), obecnie na etapie przekształcania w tereny wytwórczo – usługowe (poza obiektem w Goleszowie). Tereny o funkcji rolniczej występują na całym obszarze gminy, jednakże wielkość kompleksów rolnych (bez zabudowy) jest, ze względu na znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych (indywidualnych), w znacznym stopniu

ograniczona. Największe obszary użytkowane są przede wszystkim przez RKS Goleszów i zlokalizowane w Puńcowie, Dziegielowie i Cisownicy. Tereny leśne stanowią zaledwie 18,5% powierzchni gminy i skoncentrowane są głównie w jej centralnej i południowej części. W większości (ponad 66% pow. lasów) są to grunty Skarbu Państwa. Tereny te pełnią również funkcje turystyczno – rekreacyjne.

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną Gminy Goleszów charakteryzują następujące cechy istniejącego zagospodarowania:

- koncentracja usług o znaczeniu gminnym w obszarze wsi gminnej Goleszów,
- koncentracja funkcji przemysłowo-składowych w Goleszowie oraz Bażanowicach,
- naruszanie historycznych układów przestrzennych wsi, w szczególności przez zmianę charakteru i skali zabudowy, w wyniku przebudowy lub wymiany historycznej substancji z pominięciem cech tradycyjnych (regionalnych),
- rozpełzanie się zabudowy wsi wzdłuż dróg,
- kształtowanie nowej zabudowy w formie wadliwie skomunikowanych układów urbanistycznych, pozbawionych jakichkolwiek pierwiastków kreacji wartości estetycznych – krajobrazu, wewnątrz urbanistycznych (ulic, placów) i formy zabudowy,
- rozproszenie zabudowy w otwartym krajobrazie.

2.2. Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium ustala utrzymanie mieszkalnictwa i rolnictwa jako funkcji podstawowych w gminie. Warunkiem rozwoju gminy przy utrzymaniu dotychczasowych funkcji podstawowych jest udostępnienie atrakcyjnych terenów pod zabudowę mieszkaniową jako oferty dla ludności spoza terenu gminy oraz restrukturyzacja rolnictwa oraz poprawa jakości przestrzeni rolniczej.

Jako funkcje uzupełniające Studium przyjmuje:

- usługi – związane również z obsługą rolnictwa,
- wytwórczość, produkcja – związana m.in. z przetwórstwem własnych produktów rolnych,
- turystykę – wykorzystującą walory przyrodnicze, zasoby florystyczne i faunistyczne, czyste środowisko.

Funkcje uzupełniające podporządkowuje się zasadzie rozwoju zrównoważonego, tzn. żadna z funkcji nie może rozwinąć się w stopniu utrudniającym rozwój funkcji pozostałych.

Dla umożliwienia rozwoju funkcji turystyczno – rekreacyjnej Studium wyznacza:

- tereny rekreacyjno – sportowe (m.in. Góra Jasieniowa i Góra Chełm),
- tereny budownictwa rekreacji indywidualnej,
- możliwość realizacji funkcji agroturystycznej na terenach MN,
- możliwość lokalizacji zaplecza usług turystycznych (hotele, pensjonaty, gastronomia) na terenach usług U.

W zakresie kształtowania właściwej struktury funkcjonalno – przestrzennej Studium utrzymuje podział na 9 jednostek strukturalnych, dla których wskazuje funkcje dominujące:

Goleszów – wieś gminna ośrodek obsługi lokalnej ➔ funkcje usługowa, mieszkaniowa, produkcyjna i rolnicza;

Bażanowice ośrodek obsługi podstawowej ➔ funkcje usługowa, mieszkaniowa, produkcyjna i rolnicza;

Cisownica ośrodek obsługi podstawowej ➔ funkcje usługowa, mieszkaniowa, rekreacyjna i rolnicza;

Dziegielów ośrodek obsługi podstawowej ➔ funkcje usługowa, mieszkaniowa i rolnicza;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

Godziszów ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, usług sportu i rekreacji i rolnicza;

Kisielów ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, mieszkaniowa i rolnicza;

Kozakowice ośrodek obsługi podstawowej → funkcje mieszkaniowa i rolnicza;

Leszna Górna ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, mieszkaniowa, rekreacyjna i rolnicza;

Puńców ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, mieszkaniowa, produkcyjna i rolnicza;

W granicach gminy ustalenia Studium wyznaczają tereny o następującym przeznaczeniu:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

ML – tereny zabudowy rekreacji indywidualnej

U – tereny usług różnych

US – tereny usług sportu, rekreacji i wypoczynku

PU – tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów oraz usług

PE – teren powierzchniowej eksploatacji złoża wapienia

ZC – tereny cmentarzy

W – tereny wód powierzchniowych

ZW – tereny zieleni

R – tereny rolnicze

RU – tereny obiektów produkcji rolniczej

ZLD – tereny zalesień

ZL – tereny lasów

IT – tereny infrastruktury technicznej

KK – tereny kolejowe

Podsumowując proponowane w Studium zmiany w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów, projekt studium wyznacza nowoprojektowane tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN o łącznej powierzchni **ok. 660ha**;
- zabudowy letniskowej ML o łącznej powierzchni około **14,5ha**;
- tereny zabudowy usługowej U o łącznej powierzchni **ok. 50ha**;
- wyznacza nowoprojektowane tereny usług sportu i rekreacji US o powierzchni **15,5ha**;
- tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów PU o łącznej powierzchni **ok. 50ha**;
- wyznacza nowoprojektowane tereny obiektów produkcji rolniczej RU o łącznej powierzchni **ok. 4,5ha**;
- wyznacza tereny planowanych cmentarzy ZC o powierzchni **1ha**;
- rozbudowy terenów infrastruktury technicznej ITK o powierzchni **0,5ha**;

Przy konstrukcji kierunków zagospodarowania w Studium przyjęto założenie, że z zasady nie zmienia się ustaleń obowiązujących planów miejscowych. W planach tych wyznaczone są znaczne rezerwy pod rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, stąd też w stosunku do stanu istniejącego w studium zakłada się prawie trzykrotny wzrost terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową (łącznie z zabudową zagrodową) w stosunku do stanu istniejącego.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

W granicach terenu opracowania ustalenia studium wyznaczają tereny o następującym przeznaczeniu i zasadach zagospodarowania:

➔ tereny **zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** oznaczone symbolem **MN** w obszarze których podstawowym przeznaczeniem terenu są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny istniejącej zabudowy zagrodowej w tym tereny produkcji ogrodniczej, hodowlanej i sadowniczej;

Przeznaczenie dopuszczalne terenu obejmuje:

- tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej ,
- tereny usług społecznych w dziedzinie: edukacji i wychowania, ochrony zdrowia, kultury, rekreacji i wypoczynku, socjalnego budownictwa mieszkaniowego,
- tereny usług konsumpcyjnych, w tym handlu detalicznego,
- tereny istniejącej zabudowy wielorodzinnej,
- usługi agroturystyki,
- tereny sportu i rekreacji.

Ustalone warunki zabudowy i zagospodarowania terenu MN przewidują: → maksymalną powierzchnię zabudowy, dla zabudowy mieszkaniowej na poziomie 30% powierzchni działki → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji dla zabudowy mieszkaniowej – 50%, terenów usług – 30% → maksymalną wysokość zabudowy 3 kondygnacje nadziemne.

➔ tereny **zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej** oznaczone symbolem **MW** w obszarze których podstawowym przeznaczeniem terenu są tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Przeznaczenie dopuszczalne terenu obejmuje tereny usług konsumpcyjnych, w tym handlu detalicznego.

Ustalone warunki zabudowy i zagospodarowania terenu MW przewidują: → maksymalną powierzchnię zabudowy na poziomie 50% powierzchni działki → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 30% → maksymalną wysokość zabudowy 5 kondygnacji nadziemnych → zakaz lokalizacji obiektów handlu hurtowego, giełdowego, sprzedaży pojazdów i maszyn, stacji paliw.

➔ tereny **zabudowy rekreacji indywidualnej** oznaczone symbolami **ML**, w obszarze których podstawowym przeznaczeniem terenu jest:

- tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,
- tereny sportu i rekreacji.

Ustalone warunki zabudowy i zagospodarowania terenów przewidują: → maksymalną powierzchnię zabudowy na poziomie 0,15 powierzchni działki; → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 70% → maksymalną wysokość budynków rekreacji indywidualnej – 8 m.

➔ tereny **usług różnych** oznaczone symbolem **U** w obszarze których przeznaczenie podstawowe obejmuje:

- tereny usług, w tym również usług administracji, oświaty, sportu, kultury, opieki zdrowotnej, kultu religijnego,
- tereny handlu detalicznego oraz zespoły handlowo-usługowe, o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 2000 m²,
- tereny stacji paliw z zapleczem handlowo – usługowym,

Przeznaczenie dopuszczalne terenu obejmuje:

- tereny nieuciążliwego rzemiosła produkcyjnego,
- tereny zbiorowego zamieszkania,
- tereny zabudowy mieszkaniowej towarzyszącej zabudowie usługowej,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

→ tereny parkingów ogólnodostępnych,
Studium ustala następujące zasady zagospodarowania → zakaz lokalizacji uciążliwych i stwarzających zagrożenie zdrowia ludzi rodzajów użytkowania, np. uciążliwych obiektów produkcyjnych, funkcji transportowych → wprowadza ograniczenia w zagospodarowaniu terenu U w Dziegielowie przy ul. Targoniny → maksymalną powierzchnię zabudowy na poziomie 50% powierzchni terenu; → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu inwestycji – 20%; → maksymalną wysokość zabudowy 4 kondygnacje nadziemne.

➔ tereny **usług sportu, rekreacji i wypoczynku** oznaczone symbolem **US**, dla którego przeznaczenie podstawowe obejmuje:

- tereny sportu i rekreacji,
- tereny usług turystyki.

Przeznaczenie dopuszczalne terenu obejmuje:

- tereny przeznaczone na potrzeby usług (gastronomiczne, kulturalne, rozrywkowe, handlowe) uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie, a także obiekty administracyjne i mieszkalne w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania danego terenu wyłącznie jako towarzyszące podstawowemu przeznaczeniu terenu,
- tereny parkingów.

Studium ustala następujące zasady zagospodarowania → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki lub terenu przy lokalizacji: terenowych urządzeń sportowo – rekreacyjnych - 40%, obiektów – 25%.

➔ tereny **wytwórczości, baz, składów i magazynów oraz usług** oznaczone na rysunku studium symbolem **PU**, dla których przeznaczenie podstawowe obejmuje:

- tereny obiektów produkcyjno – wytwórczych,
- tereny baz, składów i magazynów, w tym tereny centrów logistycznych,
- tereny usług.

Przeznaczenie dopuszczalne terenu obejmuje:

- tereny handlu hurtowego i giełdowego,
- tereny stacji paliw z zapleczem handlowo – usługowym,
- tereny obsługi transportu,
- urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna) o mocy powyżej 100 kW.

Studium ustala następujące zasady zagospodarowania → maksymalną powierzchnię zabudowy na poziomie 65% powierzchni terenu → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 10% powierzchni działki budowlanej, → maksymalną wysokość zabudowy 5 kondygnacji nadziemnych.

➔ teren **powierzchniowej eksploatacji złoża wapienia** oznaczony na rysunku studium symbolem **PE** dla którego przeznaczenie podstawowe obejmuje teren eksploatacji surowców mineralnych.

Przeznaczenie dopuszczalne terenu obejmuje tereny obiektów administracyjno – socjalnych i innych obiektów i urządzeń związanych z funkcją podstawową.

➔ tereny **cmentarzy** oznaczonych symbolami **ZC /ZC – istniejące, ZCp – planowane/**, dla których przeznaczenie dopuszczalne terenu obejmuje:

- tereny usług kultu religijnego (obiekty sakralne) - lokalizacja dopuszczalna pod warunkiem realizacji podstawowej funkcji terenu,
- tereny zabudowy usługowo - administracyjnej (obiekty biurowe) związanej z funkcją podstawową,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

- tereny parkingów ogólnodostępnych związanych z bezpośrednią obsługą cmentarzy.

Studium ustala następujące zasady zagospodarowania → maksymalną intensywność zabudowy na poziomie 50% powierzchni terenu → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 50% powierzchni działki budowlanej → maksymalną wysokość zabudowy 2 kondygnacje nadziemne.

➔ tereny **wód powierzchniowych** oznaczonych symbolem **W /Wp – wody płynące, Ws – wody stojące/** dla których przeznaczenie dopuszczalne terenu obejmuje:

- urządzenia sportowo-rekreacyjne i turystyczno-wypoczynkowe,
- tereny komunikacji (obiekty dla ruchu pieszego i kołowego).

➔ tereny **zieleni** oznaczone symbolem **ZW**, których przeznaczeniem podstawowym są tereny zieleni;

➔ tereny **rolnicze** oznaczone symbolem **R**, których przeznaczenie podstawowe obejmuje:

- tereny rolnicze, w tym sadownicze, ogrodnicze,
- tereny wód powierzchniowych (zbiorniki wodne, stawy),

Przeznaczenie dopuszczalne obejmuje:

- tereny obsługi produkcji rolniczej i leśnej,
- tereny zabudowy gospodarczej związanej z produkcją rolną w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,
- tereny dolesień, za wyjątkiem gruntów II, III i IV klasy bonitacyjnej oraz terenów w granicach Obszarów Natura 2000 PLH240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe i PLH240005 Beskid Śląski,
- tereny urządzeń wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna) o mocy powyżej 100 kW, za wyjątkiem terenów rolniczych II i III klasy bonitacyjnej gleb oraz terenów rolnych w granicach obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Studium ustala następujące zasady zagospodarowania → na terenach rolnych oznaczonych na rysunku studium jako tereny wyłączone spod zabudowy, obowiązuje zakaz lokalizowania funkcji mieszkaniowej, dopuszcza się lokalizację zabudowy gospodarczej związanej produkcją rolną w gospodarstwach rolnych → zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem siły wiatru → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki na której będzie realizowany nowy obiekt - 90%.

➔ tereny **obiektów produkcji rolniczej** oznaczone symbolem **RU**, dla których przeznaczenie podstawowe obejmuje:

- tereny przeznaczone na lokalizację obiektów produkcji ogrodniczej, hodowlanej i rolniczej,
- tereny obiektów administracyjno – socjalnych,

Przeznaczenie dopuszczalne obejmuje:

- tereny zabudowy usługowej związanej z obsługą rolnictwa,
- tereny urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna) o mocy powyżej 100 kW.

Studium ustala następujące zasady zagospodarowania → lokalizacja przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wyłącznie z zakresu chowu lub hodowli zwierząt → zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z wykorzystaniem siły wiatru → wskaźnik intensywności zabudowy – maksymalnie 1,20 → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 10% → maksymalna wysokość zabudowy – 15,0 m.

➔ tereny **zalesień** oznaczone symbolem **ZLD**, dla których przeznaczenie podstawowe obejmuje tereny rolne przeznaczone do zalesienia.

➔ tereny **lasów** oznaczone symbolem **ZL**

Studium ustala następujące zasady zagospodarowania → zakaz lokalizacji obiektów wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia terenów leśnych na cele nieleśne zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych → wskaźniki zagospodarowania i użytkowania zgodnie z przepisami odrębnymi.

➔ tereny **infrastruktury technicznej** oznaczone symbolem **IT**, których przeznaczenie podstawowe obejmuje:

- tereny ujęć wód i obiektów zaopatrzenia w wodę,
- tereny odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- tereny zaopatrzenia w energię elektryczną i gaz,

Przeznaczenie dopuszczalne obejmuje tereny i obiekty obsługi administracyjno – socjalnej. Studium ustala następujące zasady zagospodarowania → maksymalną powierzchnię zabudowy na poziomie 80% powierzchni terenu → minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki 10% → maksymalna wysokość zabudowy – 2 kondygnacje nadziemne.

➔ tereny **kolejowe** oznaczone symbolem **KK**, w obszarze których przeznaczenie podstawowe obejmuje:

- tereny linii kolejowych,
- tereny urządzeń i obiektów związanych z funkcjonowaniem transportu kolejowego, w tym obsługi pasażerskiego i towarowego transportu kolejowego,
- tereny sieci, obiektów i urządzeń systemów kolejowej infrastruktury technicznej,

Przeznaczenie dopuszczalne obejmuje tereny magazynów, baz i składów.

Rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej

W zakresie rozwiązań infrastrukturalnych ustalenia Studium przewidują:

➔ w zakresie zaopatrzenia w wodę

Studium nie przewiduje żadnych znaczących zmian w systemie zaopatrzenia w wodę. Gmina Goleszów zaopatrywana będzie w wodę do celów komunalnych w oparciu o własne ujęcia wody. Perspektywiczny wzrost zapotrzebowania na wodę należy pokryć zwiększając dostawę wody z wodociągu komunalnego w Pogórze.

➔ w zakresie odprowadzenia ścieków

Priorytetem dla gminy w zakresie oczyszczania i utylizacji ścieków jest uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Wisły, która stanowi strefę ochrony zbiornika Goczałkowice. Budowa kanalizacji sanitarnej dotyczy głównie sołectwa Godziszów, Goleszów, Kozakowice Dolne, Kozakowice Górne i Cisownica. Wszystkie powstające na terenie gminy ścieki, muszą podlegać wysoko sprawnym procesom oczyszczania tj. co najmniej do stanu II klasy czystości wód.

Docelowy system kanalizacyjny gminy Goleszów oparty będzie o następujące oczyszczalnie ścieków:

- 1) istniejącą oczyszczalnię ścieków miasta Cieszyn
- 2) istniejącą oczyszczalnię ścieków miasta Skoczów
- 3) istniejącą oczyszczalnię ścieków Cisownica – dociążenie do istniejącej przepustowości,
- 4) projektowaną oczyszczalnię mechaniczno - biologiczną "Goleszów" z III° oczyszczania dla Goleszowa (zlewnia Odry), Godziszowa, Cisownicy, Kozakowic Dolnych i Górnych

(zlewnia Wisły), o wydajności 800 m³/d, zlokalizowaną w Goleszowie przy ul. Łąkowej, przy zakładowej oczyszczalni mechaniczno-biologicznej "Celma".

Na obszarach zabudowy rozproszonej gdzie nie przewiduje się skanalizowania z uwagi na wysoko koszt budowy sieci i mały efekt ekologiczny określa się indywidualny system oczyszczania ścieków (przydomowe oczyszczalnie lub zbiorniki bezodpływowe).

➔ **w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą i elektryczną**

Studium utrzymuje istniejące kierunki zaopatrzenia w gaz.

Z uwagi na brak zorganizowanego systemu ciepłowniczego - zaopatrzenie w ciepło nastąpi nadal w oparciu o indywidualne i lokalne źródła ciepła, z zastosowaniem ekologicznych nowoczesnych technologii gwarantujących wysoką sprawność energetyczną (powyżej 80 %) i wysoką efektywność ekologiczną (niski wskaźnik emisji).

2.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym wyznacza "Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016"; jest to dokument strategiczny, który przez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu. Planowane działania w „Polityce ekologicznej” wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6 Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego.

Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną.

Głównym celem planowania przestrzennego jest zapewnienie ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju przy racjonalnym wykorzystaniu istniejących zasobów.

Proponowane w Studium generalne zasady polityki przestrzennej gminy w odniesieniu do środowiska przyrodniczego obejmują tworzenie warunków służących zachowaniu bioróżnorodności obszarów cennych pod względem przyrodniczym, a także właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków podlegających ochronie.

Dla ochrony ładu przestrzennego projekt Studium nawiązuje do ukształtowanych struktur funkcjonalno-przestrzennych z zakazem zabudowy w obszarach cennych pod względem krajobrazowym i przyrodniczym oraz w terenach zagrożonych w szczególności powodzią lub charakteryzujących się niekorzystnymi warunkami gruntowo-wodnymi w obrębie den dolin, pełniących funkcję lokalnych korytarzy.

Dla potrzeb ochrony zasobów przyrody na szczeblu europejskim powstał system NATURA 2000 w oparciu o dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa ptasia) oraz dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa siedliskowa). W ramach sieci Natura 2000 w obrębie gminy znajduje się jeden z czterech izolowanych obszarów (Góra Jasieniowa), wchodzących w skład Specjalnego Obszaru Ochrony Siedliskowej NATURA 2000 PLH 240001 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” oraz fragment Specjalnego Obszaru Ochrony Siedliskowej NATURA 2000 PLH240005 Beskid Śląski.

Całość obszaru NATURA 2000 PLH 240001 obejmuje tereny leśne, w obszarze których gospodarka leśna prowadzona jest na podstawie planu urządzania lasu ze szczególnym uwzględnieniem celów ochronnych. Ponadto, Studium wskazuje przedmiotowy obszar jako cenny przyrodniczo wskazany do objęcia ochroną prawną jako Las „Turówka”, ustalając do czasu ustanowienia formy ochrony zakazy m.in. zmiany sposobu użytkowania ziemi, uszkodzenia i zanieczyszczania gleby oraz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej.

W granicach SOO „Beskid Śląski” dominują tereny leśne i rolne wchodzące częściowo w obręb Parku Krajobrazowego „Beskidu Śląskiego”. Ustalenia studium adaptują istniejące użytkowanie oraz wyznaczają tereny zalesień (w sposób nie kolidujący z płatami siedlisk i stanowiskami roślin chronionych).

Ponadto, główne cele polityki ekologicznej w zakresie ochrony zasobów naturalnych oraz poprawy jakości środowiska dotyczą:

- ➔ racjonalnego użytkowania zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego – projekt Studium ustala ochronę lasów oraz konieczność prowadzenia gospodarki leśnej, w tym nowych zalesień, w sposób podporządkowujący działalność funkcji ochronnej;
- ➔ w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kluczowe kwestie z punktu widzenia projektowanego dokumentu dotyczą skutecznej ochrony zasobów wód podziemnych przed zanieczyszczeniem, zachowania właściwych warunków zasilania wód podziemnych oraz zwiększenia zdolności retencyjnych;
- ➔ głównym celem w zakresie ochrony powierzchni ziemi przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne;

3. Ocena istniejącego stanu i funkcjonowania środowiska, potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu oraz istniejące problemy ochrony środowiska

3.1. Istniejący stan środowiska

Położenie fizycznogeograficzne, geomorfologia terenu

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym wg J. Kondrackiego teren opracowania należy do Zewnętrznych Karpat Zachodnich. Część gminy należy do makroregionu – Pogórze Zachodniobeskidzkie, mezoregion – Pogórze Śląskie, południowowschodnia część do makroregionu – Beskidy Zachodnie, mezoregion – Beskid Śląski.

Większość terenów należących do Gminy Goleiszów leży w obrębie Pogórza Śląskiego. Jest to obszar wyżynno-pagórkowaty z płaskimi garbami o przeciętnych wysokościach 350-400 m n.p.m. i lokalnymi wzniesieniami m.in. Chełm – 460 m n.p.m., Machowa – 464 m n.p.m., Jasieniowa – 520 m n.p.m. Nachylenie stoków nie przekracza 10°. Występujące na tym obszarze wzniesienia cechują się deniwelacjami rzędu 50-200 m. Występują tutaj dość długie urozmaicone zbocza. Przeciętna wysokość terenu to około 350 m n.p.m. Północna część gminy położona w widłach rzeki Radoń i Błędnicy, charakteryzuje się typowo płaskim ukształtowaniem powierzchni na wysokości bezwzględnej 313 m n.p.m. Obszar Gminy w obrębie Pogórza Śląskiego porozcinany jest dolinami rzek, które spływając z Beskidu, miejscami tworzą V-kształtne wąwozy. W dolinach rzek utworzyły się ponadto wąskie terasy

zalewowe i akumulacyjne terasy nadzalewowe. Ponadto w dolinie Radonia i Bobrówki występuje erozyjno-akumulacyjny teras wyższy zbudowany z ilów. W południowej części Gminy miejscami widoczne są formy osuwiskowe (Dzięgielów, Puńców).

Niewielka południowo-wschodnia część Gminy leży w obrębie Beskidu Śląskiego. Występuje tutaj krajobraz górski z szczytami m.in. góry Kowalok – 557 m n.p.m., Malcowej Góry – 528 m n.p.m., Tuł – 621 m n.p.m., Ostry – 712 m n.p.m. Przeważają tutaj zbocza o nachyleniu 15° i więcej. Na zboczach góry Tuł, występuje częściowo nachylenie 35°. W wyniku procesów erozji i denudacji, zbocza wzniesień pokryły się warstwami zwietrzeliny, która następnie w znacznej mierze osadziła się u ich podnóży, pozostając częściowo na stokach w postaci stosunkowo cienkiej warstwy. Górna część stoków współtworzy grzbiet Beskidu. Ponadto na stokach można zaobserwować formy osuwiskowe, które są efektem podcinania zboczy przez rzekę (dolina Lecznicy).

Gminę dzieli na dwie części grzbiet wododziałowy pomiędzy zlewiskiem rzek Odry i Wisły, który biegnie od małej Czantorii (866 m) przez Tuł (621 m), Jasieniową (520 m) i Chełm (464 m). Sam Goleszów jest osadzony w obszernej bramie pomiędzy Chełmem i Jasieniową. Otwarte na zachód trzy doliny pomieściły: Leszną Górną, Dzięgielów i Puńców oraz Bażanowice. Po wschodniej stronie grzbietu południkowo spływa potok Radoń, wzdłuż którego ułożyły się wioski Cisownica, Kozakowice i Godziszów.

Antropogeniczne formy rzeźby na terenie Gminy, tworzą nasypy i wykopy związane wyłącznie z przebiegiem dróg.

Warunki geologiczne

Obszar Gminy Goleszów leży na terenie Karpat Zewnętrznych, które zbudowane są z utworów fliszowych oraz utworów czwartorzędowych.

Zachodnie Karpaty zewnętrzne (fliszowe) zbudowane są z osadów górnopaleozoicznych, kredowych i paleogeneńskich. Można tu wyróżnić serię śląską, którą tworzy seria piaskowcowo-łupkowa, w których stosunek łupków do piaskowców jest zmienny. Skały są spękane, zuskokowane i często sfałdowane, co w dużej mierze komplikuje przepływ i gromadzenie się wód podziemnych.

Utwory fliszowe pochodzące z trzeciorzędu i kredy występujące na tym terenie zbudowane są z:

- ➔ łupków cieszyńskich dolnych, zwanych również marglami goleszowskimi, występujących w Bażanowicach, Dzięgielowie, Puńcowie oraz centralnej i południowej części Goleszowa. Są to najstarsze utwory spotykane na tym obszarze. Pochodzą z okresu jura górna. Mają one miąższość około 150 metrów.
- ➔ wapieni cieszyńskich budują one trzony Gór Chełm, Jasieniowa, Machula, Goruska, Malcowa Góra, Tuł, Wrażna i Ostry, utwory te mają miąższość około 150 metrów,
- ➔ łupków cieszyńskich górnych z wkładami wapieni występują one na terenie Puńcowa, Dzięgielowa, Lesznej Górnej, Cisownicy i Garbu Kisielowa utwory te mają miąższość około 300 metrów,
- ➔ cieszynitów czyli intruzji skał wulkanicznych w łupkach cieszyńskich górnych występują one lokalnie w Puńcowie i na tzw. Kępie w Dzięgielowie, występujące tutaj słupy intruzji mają grubość 3-6 metrów.

Wierzchołki wzniesień Pogórza Śląskiego są zbudowane z wapieni cieszyńskich, miejscami występują również skały pochodzenia wulkanicznego.

Utwory czwartorzędowe występujące na terenie Gminy Goleszów cechuje występowanie dużej ilości materiału pochodzącego z erozji Karpat. Materiał ten poddawany jest ciągłym procesom kształtującym rzeźbę terenu, takich jak erozja, akumulacja w dolinach i spływanie po stokach. Do materiałów czwartorzędowych zaliczamy gliny, iły i pyły zastoiskowe, piaski i

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

w niewielkiej ilości żwiru. Gliny napływowe i lessowate na terenie Gminy Goleszów występują w rejonie Równi, Godziszowa i Kozakowic, w warstwie o grubości od 2 do 4,5 m. Iły i pyły zastoiskowe znajdują się pod warstwą glin w Godziszowie i Kozakowicach Dolnych oraz na głębokości 1,5-2 m w obniżeniach dolin, teras wyższych w Bażanowicach i Kozakowicach Górnych. Piaski występują lokalnie w Kozakowicach. Współczesnymi formami rzeźby są piaski i żwiry będące efektem ich akumulacji w dnach dolin rzecznych, z lokalnie występującymi madami.

Warunki hydrogeologiczne

Przeważająca część obszaru należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnętrznokarpackiego. Wody podziemne występują tu w postaci wód szczelinowych, rzadziej szczelinowo - porowych w utworach kredy i paleogenu (głównie wapienie, piaskowce i zlepieńce). Wydajności w strefach zbudowanych z wapieni mogą osiągnąć do 5 m³/h, zaś w strefach z przewagą piaskowców z reguły nie przekraczają 2 m³/h. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów na kulminacjach.

Kolejny poziom wodonośny o drugorzędym znaczeniu użytkowym występuje w obrębie czwartorzędowych utworów porowych osadów dolin rzecznych. W dolinach rzecznych zwierciadło wód podziemnych występuje na głębokości 1-2 m, wydajności potencjalne studni zafiltrowanych w obrębie tego poziomu użytkowego wahają się od kilkunastu do kilkudziesięciu m³/h.

Najbliższy terytorialnie posterunek IMGW rejestrujący wahania wód podziemnych usytuowany jest w Bażanowicach na Olzie. W poniższych tabelach zestawiono średniomiesięczne oraz roczne i skrajne stany wód podziemnych z wielolecia 1966 – 2000.

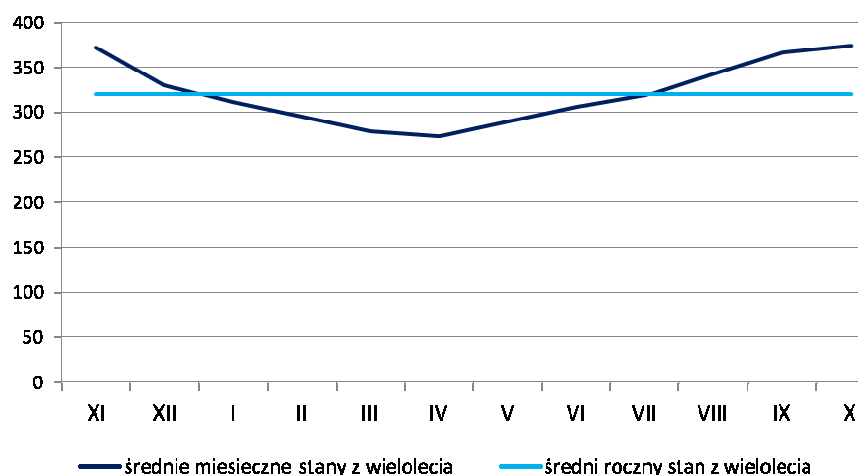
Tabela 1 Średnie roczne i skrajne stany wód podziemnych

Posterunek (dorzecze)	Wys. znaku miern. n.p.t. /cm/	Rzędna znaku miern. w m n.p.m.	Stany /cm/		Amplituda z wartości eks- tremalnych /cm/	Średni roczny stan /cm/
			maksimum absolutne	minimum absolutne		
Bażanowice (Olza)	72	317.82	150	600	450	321

Tabela 2 Średniomiesięczne stany wód podziemnych /cm/

Stan	Miesiące											
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
SSW	372	330	311	295	279	274	290	306	318	343	367	374

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

Gmina leży w obrębie dwóch jednostek Jednolitych Części Wód Podziemnych tj. JWCPd nr 162 w Regionie Wodnym Małej Wisły oraz JWCPd nr 155 w Regionie Wodnym Górnej Odry.

JCWPd nr 162 (region Małej Wisły) – piętro wodonośne w czwartorzędzie występuje prawie na całym obszarze jednostki, w postaci jednego poziomu, o zmiennej miąższości. Lokalnie na północy jednostki czwartorzęd pozostaje w więzi hydraulicznej z poziomem wodonośnym neogenu oraz lokalnie z poziomem wodonośnym fliszu (kredy – paleogenu).

W północnej części jednostki występują poziomy wodonośne karbonu górnego. W jego obrębie znajdują się dwa obszary GZWP: 347 – Zbiornik rzeki górnej Wisła (Q) oraz 348 – Zbiornik warstw (F) Godula. Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 348 – Zbiornik warstw (F) Godula (Beskid Śląski) obejmuje swoim zasięgiem niewielki, południowy kraniec gminy Goleszów – typ zbiornika – szczelinowo-porowy o średniej głębokości ujęć 60 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne – 8,5 tys. m³/dobę (rys. 3.1.6/1). GZWP nr 347 – Zbiornik Rzeki Górna Wisła występuje w pobliżu wschodniej granicy Gminy; szacunkowe zasoby całego zbiornika wynoszą ok. 13 tys. m³/d.

JCWPd nr 155 (Region Górnej Odry) – poziom wodonośny w czwartorzędzie występuje na całym obszarze, jednak miąższość jego jest zmienna. Lokalnie pozostaje w więzi hydraulicznej z poziomem wodonośnym w neogenie. Warstwy wodonośne w jednostce ma poziom kredy – paleogenu, który budują głównie szczelinowate piaskowce. W północnośrodkowej części jednostki, pod nakładem nieprzepuszczalnego neogenu, występują klastyczne utwory karbonu górnego. W obrębie tej JCWPd brak jest GZWP.

Hydrografia terenu

Przez obszar Gminy Goleszów przebiega dział wodny pierwszego rzędu, oddzielający zlewnie rzeki Wisły i Odry. Biegnie on od Małej Czantorii przez Tuł, Zadni Gaj, Machową, Jasienią, centrum Goleszowa (ulicami Jasną, Cieszyńską, Lotniczą) pod Chełm.

Do dorzecza Wisły należy wschodnia część gminy Goleszów. Miejscowości: Cisownica, Kozakowice Dolne, Kozakowice Górne, Godziszów, Kisielów, wschodnia część Goleszowa.

Do zlewni Wisły należą następujące rzeki i potoki:

- ➔ potok Radoń – 9,4 km; Wypływa z północnych zboczy Małej Czantorii na wysokości ok. 600 m n.p.m. Tylko w górnym odcinku, na terenie Cisownicy, ma charakter potoku górskiego. Później płynie leniwie tworząc zakola zwane meandrami. Radoń powstaje z połączenia dwóch dopływów: Cisówki i Rzeczycy. W dalszym odcinku

uchodzą do niego: Cieplice, Podłączanka, Kisielówka i Krzakówka. Na terenie Skoczowa-Bładnic Radoń uchodzi do Bładnicy, która jest lewobrzeżnym dopływem Wiśły.

Potok Radoń

- ➔ Cisówka – 3 km,
- ➔ Kozak – 2,5 km,
- ➔ Podłączanka – 4,2 km,
- ➔ Godziszanka – 2,3 km,
- ➔ Kozakowianka – 2,3 km

Do dorzecza Odry należy część zachodnia gminy. Miejscowości: Bażanowice, Leszna Górna, Dzięgielów, Puców i zachodnia część Goleiszowa.

Do zlewni Odry należą następujące rzeki i potoki:

- ➔ Puńcówka – ok. 15 km; jest prawym dopływem Olzy. Część źródłowa znajduje się w obrębie południowych stoków Jasieniowej oraz pomiędzy Machową, a Zadnim Gajem na terenie Cisownicy na wysokości 400 m n.p.m. Jest to potok o niewielkim spadku który odwadnia obszar Pogórza cieszyńskiego u podnóża Ostrego, Tułu i Jasieniowej. Górny odcinek Pucówki, od źródeł po Dzięgielów, nosi nazwę Łabański.

Puńcówka

- ➔ Bobrówka (Padoń) – ok. 12 km, w tym ok. 8km na terenie gminy Goleszów; odwadnia centralną część Pogórza cieszyńskiego. Jej źródła znajdują się na północno-zachodnich zboczach Chelmu, na wysokości 390 m n.p.m.
- ➔ Lesznianka – 4,4 km

Na terenie Gminy znajdują się dwa powierzchniowe zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego, tj. zbiornik Ton o powierzchni ok. 1,8ha w Goleszowie, oraz stawy rybne w Godziszowie. Jezioro „Ton” powstało przez naturalne wypełnienie wodą spływającą ze zbocza Jasieniowej, dawnego kamieniołomu margla, eksploatowanego dawniej dla cementowni „Goleszów”.

Powierzchnia wód otwartych, sieci rzek i rowów wynosi 38,65 ha, co stanowi 0,66% powierzchni ogólnej gminy. Najwięcej gruntów zajętych przez wody powierzchniowe znajduje się w rejonie Goleszowa (6,62 ha) oraz Puńcowa (9,41 ha).

Warunki klimatyczno – meteorologiczne

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne R. Gumińskiego (1948) północna część obszaru Gminy Goleszów leży w obrębie dzielnicy podkarpackiej, gdzie liczba dni z przymrozkami wynosi 100-150, z pokrywą śnieżną 80-90 a długość okresu wegetacyjnego trwa 210-220 dni. Pozostałą część obszaru obejmuje dzielnica karpacka, cechująca się dużym zróżnicowaniem klimatycznym. M. Hess (1965) wyróżnia tu 2 piętra klimatyczne:

- ➔ umiarkowane ciepłe (<700 m n.p.m., ze średnią roczną temperaturą powietrza > 6°C,
- ➔ umiarkowane chłodne (700-1000 m n.p.m.), ze średnią roczną temperaturą powietrza 4-6°C.

Średnie roczne sumy opadów w wieloleciu 1961-1990 kształtują się od 998 mm (Goleszów),

932 mm (Cieszyn) do 809 mm (Kaczyce). Maksymalne sumy miesięczne notowane są w czerwcu oraz lipcu i maleją od 141 mm (Goleszów) do 110 mm (Kaczyce), zaś minimalne w lutym oraz marcu i wahają się od 38 mm (Kaczyce) do 46 mm (Goleszów).

Z danych ze stacji IMGW w Cieszynie wynika, że w ciągu roku dominują wiatry wiejące z sektora zachodniego (ISW, W, NW) stanowiące łącznie 37% oraz wiatry południowe (15%) o średnich prędkościach od 2 do 3 m/s. Duży odsetek przypada również na cisze (18%).

Zmienne warunki fizjograficzne (głównie rzeźba terenu) powodują lokalne zróżnicowania klimatu. Na terenie gminy wyróżniono następujące topoklimaty:

- ➔ topoklimat zboczy o ekspozycji południowej, południowo-zachodniej, południowo-wschodniej, zachodniej i wschodniej o bardzo dobrych i dobrych warunkach klimatycznych (dobre warunki solarne i termiczne, dobre przewietrzanie, mała częstotliwość występowania mgieł oraz krótszy okres zalegania pokrywy śnieżnej). Największy jednolity obszar objęty tym topoklimatem występuje w okolicach Lesznej Górnej (zbrocza góry Tuł), Cisownicy (Malcowa Góra, Grodzisko, Machowa), Goleszowa (Góra Chełm),
- ➔ topoklimat właściwy obszarom płaskim o przeciętnych warunkach topoklimatycznych (przeciętne warunki solarne, dobre warunki termiczne i wilgotnościowe, dobre przewietrzanie). Największy jednolity obszar objęty tym topoklimatem występuje w rejonie miejscowości Puńców i Dzięgielów,
- ➔ topoklimat właściwy zboczom o większych nachyleniach i ekspozycji północnej (najśłabsze warunki solarne, przeciętne warunki termiczne i wilgotnościowe, dłuższe zaleganie pokrywy śnieżnej). Największy jednolity obszar objęty tym topoklimatem występuje w okolicach Lesznej Górnej (północne zbocza góry Tuł), Cisownicy (północne zbocze wzniesień Malcowa Góra, Grodzisko, Machowa), Goleszowa (północne zbocze Góry Chełm).

3.2. Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna i powiązania obszaru z jego szerszym otoczeniem

Struktura przyrodnicza gminy zdetereminowana jest głównie przez formę użytkowania gruntu. Zagospodarowanie ziemi ma tutaj charakter polno-leśnego. Użytki rolne zajmują 74,8% powierzchni Gminy tj. 4 963 ha, z czego, grunty orne stanowią 60,3% , sady – 4,3%, łąki – 4,2%, pastwiska trwałe 28,0%, grunty rolne zabudowane – 3,0%, grunty pod stawami – 0,2%.

Znaczny udział użytków rolnych w obrębie gminy, nie sprzyja wysokiej bioróżnorodności (zmienności wewnątrz-, między- oraz ponad-gatunkowej). Nie mniej jednak występowanie drobnoprzestrzennej siatki pól uprawnych z miedzami, rowami, zadrzewieniami śródpolnymi, zakrzaczaniami, pojedynczymi skarpami z biocenozy kserotermicznymi, łąkami, które mimo, że pozostają pod znacznym wpływem użytkowania rolniczego, wzbogacają lokalnie różnorodność biologiczną.

Ważną rolę w kształtowaniu zmienności biologicznej spełniają również zadrzewienia cmentarne, kościelne, parków podworskich itp.

Terenami o wysokim potencjale bioróżnorodności gatunkowej są strefowe ciągi siedlisk wilgotnych łąk (np. w dolinach rzek i potoków) oraz obszarowe kompleksy leśne czy zbiorowiska kserotermiczne.

Ogólna powierzchnia lasów na terenie gminy Goleszów wynosi 1171 ha, co stanowi ok. 17,7% jej powierzchni. W administracji Lasów Państwowych, Nadleśnictwo Ustroń, Leśnictwo Dzięgielów pozostaje 746 ha, natomiast 425 ha stanowią lasy niepaństwowe w tym: 380 ha – osób fizycznych oraz 45 ha - osób prawnych. Największe kompleksy leśne to: las

"Pazuchy" w Cisownicy, "Grabicz" w Dzięgielowie i Goleszowie, "Bielowiec" w Bażanowicach, "Chełm" w Godziszowie oraz kompleks na stoku Ostrego i Małej Czantorii. Pierwotnie były to małe lasy mieszane, które na skutek procesów industrializacyjnych XIX w. (Trzyniec, Karwina, Ostrawa), przekształcone została na lasy z dominacją świerka. Obecnie trwa proces odtwarzania naturalnego charakteru, polegający na zastępowaniu obumierających świerczyn uprawami liściastymi tj. bukiem, jesionem, jaworem, a w niższych partiach modrzewiem. Sadzony jest także świerk oraz jodła, której zdrowotność uległa poprawie. Uzupełnieniem Lasów Państwowych są rozdrobnione fragmenty lasów prywatnych, głównie w Lesznej Górnej (ok. 350 ha), Dzięgielowie (ok. 290 ha) i Cisownicy (200 ha). Minimalna lesistość (1-10 ha) występuje z kolei w Bażanowicach oraz Kozakowicach: Górnych i Dolnych. Lasy Goleszowa znajdują się w zasięgu II strefy – średnich uszkodzeń przemysłowych oraz w III kategorii – małego zagrożenia pożarowego. Stan zdrowotny i sanitarny lasu jest zadowalający, większość stanowią drzewostany o prawidłowym wzroście i rozwoju, bezzewnętrznych oznak chorobowych. Większość ekosystemów leśnych na terenie Goleszowa jest silnie przekształcona przez działalność człowieka, w drzewostanach dominuje sztucznie wprowadzany świerk pospolity; średni wiek drzewostanów wynosi 75 lat.

Gospodarkę leśną, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu.

Lasami Skarbu Państwa (wg PGL LP 133 ha) położonymi w Gminie Goleszów zarządza Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach, Nadleśnictwo Ustroń. Trwale zrównoważona gospodarka leśna na terenach lasów Nadleśnictwa Ustroń (Leśnictwo Dzięgielów) prowadzona jest w oparciu o „Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ustroń; Obręby: Brenna, Hażlach, Ustroń na okres gospodarczy od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2017 r. „Lasy będące własnością Skarbu państwa we władaniu Lasów Państwowych wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”² powołanego do życia Zarządzeniem nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 19.12.1994 r. Obejmuje swym zasięgiem cztery nadleśnictwa o łącznej powierzchni 39.343 ha. Całość lasów na terenie LKP ma status lasów ochronnych, wśród których największy udział mają lasy uszkodzone przez przemysł (100%) oraz lasy wodochronne (30%).

Zieleń urządzona na terenie gminy reprezentowana jest przede wszystkim w formie pozostałości zabytkowych założeń zieleni parkowej, alei przydrożnych i śródpolnych, zieleni cmentarnej i przykościelnej - chronionych zapisami ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i muzeach, uzupełniona dodatkowo: terenami zieleni przyzagrodowej w obszarach zurbanizowanych, rozproszonymi zadrzewieniami przydrożnymi, obiektami zieleni o charakterze rekreacyjnym, ogólnodostępnym, towarzyszącymi ośrodkom sportowo - turystycznym (Góra Chełm, Góra Jasieniowa, zbiornik "Ton").

W obrębie Gminy Goleszów, wyróżniono następujące elementy systemu powiązań przyrodniczych:

- ➔ międzynarodowy korytarz spójności obszarów chronionych „Olza-Odra” – przemieszczania się organizmów występujących w bioregionach Karpat Zachodnich i Wyżyn Środkowo-polskich,
- ➔ obszar węzłowy korytarzy ekologicznych dla ssaków kopytnych „Beskid Śląski”,
- ➔ obszar węzłowy korytarzy ekologicznych ssaków drapieżnych, występujących w bioregionach Niżu Środkowoeuropejskiego i Wyżyn Środkowopolskich
- ➔ ponadregionalny korytarz migracji ptaków „Lasy Beskidu Śląsko-Żywieckiego”.

3.3. Zasoby przyrodnicze, walory krajobrazu i ich ochrona prawna

W obszarze opracowania najcenniejsze zasoby przyrodnicze oznaczające się największym potencjałem biotycznym zostały objęte ochroną prawną.

Na terenie gminy znajduje się 11 zarejestrowanych pomników przyrody:

- ➔ cis, nr rej. 60 w miejscowości Goleszów-Równia – obw. 110 cm + 95 cm, wys. ok. 10m (wymiary na dzień 14.07.2003 r.),
- ➔ dąb szypułkowy, nr rej. 71 we wsi Bażanowice – obw. 511 cm,; wys. 19 m,
- ➔ cis pospolity, nr rej. 75, we wsi Cisownica – obw. 160 cm; wys. 8 m,
- ➔ klon polny, we wsi Cisownica – obw. 300 cm, wys. 15 m,
- ➔ modrzew europejski, we wsi Godziszów – obw. 262 cm, wys. 25 m,
- ➔ lipa drobnolistna (grupa 2 szt.), we wsi Cisownica – obw. 320 i 350 cm, wys. 15 m,
- ➔ dąb szypułkowy, we wsi Dzięgielów – obw. 460 cm, wys. 25 m,
- ➔ jesion wyniosły (grupa 2 szt.), we wsi Goleszów – Ławki, obw. 307 i 320 cm, wys. 25 i 30 m,
- ➔ buk zwyczajny, we wsi Cisownica, obw. 388 cm,
- ➔ miłorząb japoński (grupa 3 szt.), nr rej. 580, we wsi Bażanowice – obw. 188 + 205 + 198 cm; wys. ok. 30 m,
- ➔ cis pospolity, we wsi Cisownica, obw. 155, wys. 9 m,

W celu ochrony rzadkich gatunków roślin powstały obszary chronione:

- ➔ rezerwat cisa „Zadni Gaj” – utworzony zarz. M. P. 75/1957, obejmuje obszar o powierzchni 6,39 ha położony w Cisownicy na wysokości 500-519 m n.p.m., na wierzcholinie wzgórza Zadni Gaj zwanego też Zagranie. Chroniony cis występuje na obszarze zdegradowanej buczyny karpackiej z wyraźnym udziałem świerka oraz z domieszką jodły, jesionu, modrzewia, dębu szypułkowego, klonu pospolitego i jaworu. Przeprowadzona w 1995r. waloryzacja wykazała istnienie 42 okazów cisa. Najstarsze okazy mają około 200 lat.
- ➔ użytek ekologiczny „Góra Tuł” – utworzony Zarz. Woj. Śl.- Dąbrowskiego w 1948 r. Jest to rezerwat florystyczny o powierzchni 14,98 ha, obejmujący szczyt góry Tuł (621 m n.p.m.) oraz jej południowy stok w Lesznej Górnej. Ochroną objęte są zbiorowiska łąkowe, zaroślowe i częściowo leśne. Stanowiska storczykowate, zimowitu oraz jedyne na Śląsku stanowiska dyptamu jesionolistnego podlegają szczególnej ochronie. Spośród 49 gatunków chronionych do dnia dzisiejszego zachowało się tylko 27. Najciekawsze fragmenty łąk zachowały się w przyszczytowej części rezerwatu o ekspozycji północnej.
- ➔ stanowisko dokumentacyjne „Jasieniowa” (tzw. Kompleks Góry Jasieniowa, obszar o powierzchni ponad 50 tys m²), utworzone zostało celem zachowania kompleksu leśnego ze znaczną mnogością siedlisk. Stwierdzono tutaj ponad 600 gatunków roślin, które warunkują występowanie znacznej liczby gatunków zwierząt, a zwłaszcza owadów.

W obrębie Gminy Goleszów znajduje się **Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego** o powierzchni 3576 ha wraz z otuliną. Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego został utworzony Rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16.06.1998 (Dz.Urz.Woj.Biel. Nr 9/98, poz. 111) na powierzchni 38620 ha (z otuliną 60905 ha) z uwagi na potrzebę ochrony szczególnych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Beskidu Śląskiego, w warunkach racjonalnego gospodarowania, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Wyodrębniono w nim dwa pasma górskie: Czantorii (995 m n.p.m.) i Baraniej Góry (1120 m n.p.m.). Na stokach Baraniej Góry zlokalizowane są źródła największej rzeki Polski – Wisły. Najwyższym szczytem jest Skrzyczne (1257 m n.p.m.). Lasy Parku Krajobrazowego są w znacznym stopniu przekształcone przez człowieka. Obecnie piętro pogórza do wysokości około 500 m n.p.m. zajmują pola uprawne oraz tereny zurbanizowane. Na pozostałym obszarze prawie całkowicie zanikły grądy. Wzrósł areał borów jodłowo-świerkowych oraz świerczyn. Zmniejszyła się powierzchnia dolnoregłowych lasów bukowych. Na stromych stokach występują jaworzyny górskie. W dolinach potoków spotykane są łągi jesionowe i nadrzeczne olszyny górskie oraz dolnoregłowe bory świerkowe na torfie. Najwyższe partie gór (powyżej 1000 m) zajmują świerczyny górnoregłowe. Część parku zajmują łąki i pastwiska. Na terenach podmokłych rozwijają się młaki. Wśród zwierząt występuje ok. 35 gatunków ssaków (m.in.: jeleń, sarna, dzik, wilk, ryś, lis, sporadycznie niedźwiedź, nietoperze: gacek wielkouch, nocek duży, nocek wąsaty, podkowiec mały, owadożerne ryjówki: aksamitna, malutka i górską). Licznie obserwowane są ptaki, wśród nich stwierdzono występowanie gatunków subalpejskich: siwerniak, drozd obrożny, dzięcioł trójpalczasty i orzechówka. Wśród gadów najliczniej stwierdzane są jaszczurki: zwinka, żyworodna oraz żmija zygzakowata, zaskroniec i padalec. Płazy reprezentowane tutaj są przez 13 gatunków z 18 spotykanych w Polsce. W wodach dorzecza górnej Wisły odnotowano występowanie 12 gatunków, przy czym najpospolitszy w rejonie Beskidu Śląskiego jest pstrąg potokowy.

Obszar Beskidu Śląskiego stanowi ponadto obszar węzłowy o znaczeniu krajowym sieci ECONET – POLSKA.

Północno-wschodnia część gminy stanowi fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym (ECONET-POLSKA).

W obrębie gminy Goleszów znajduje się jeden z czterech izolowanych obszarów (Góra Jasieniowa), wchodzących w skład **Specjalnego Obszaru Ochrony Siedliskowej NATURA 2000 PLH 240001 „Cieszyńskie Źródła Tufowe”**.

Są to obszary aktywnych współcześnie źródeł z depozycją martwicy wapiennej (tufów wapiennych i trawertynów):

- ➔ Morzyk (Grodziec, gm. Jasienica, pow. bielski),
- ➔ **Góra Jasieniowa** (521 m n.p.m., na pograniczu Goleszowa, Dziegielowa i Cisownicy, gm. Goleszów, pow. cieszyński),
- ➔ Kamieniec (375 m n.p.m., między Ogrodzoną i Gułdowami, gm. Dębowiec, pow. cieszyński),
- ➔ Skarpa Wiślicka (361,7 m n.p.m., Wiślica, gm. Skoczów, pow. cieszyński).

Wzgórza tworzące ostoję zbudowane są ze skał należących do silnie sfałdowanej płaszczowiny cieszyńskiej (warstwy cieszyńskie). Dominującymi skałami są tu margle i łupki z wkładkami wapieni (tzw. dolne i górne łupki cieszyńskie) oraz wapienie cieszyńskie, które ze względu na większą odporność budują większość kulminacji Pogórza Cieszyńskiego.

Reprezentują one szczególny typ fliszu wapiennego, wyjątkowego w polskich Karpatach. Ciekawostką tego fliszu jest również występowanie wśród skał osadowych, żył skał magmowych - cieszyńców, które uległy sfałdowaniu wspólnie z osadami płaszczowiny cieszyńskiej. Osobliwością przyrodniczą ostoji są źródła, zlokalizowane w strefie kontaktowej wapieni cieszyńskich z marglami i łupkami, których cechą jest niewielka (0,2-2 l/s), ale stała wydajność oraz niewielka zmienność właściwości fizycznych (temperatura wody w granicach 8,5-9,1°C) i chemicznych w ciągu roku. Ich wody są słabo alkaliczne i stanowią grupę pośrednią między wodami normalnymi, słodkimi (o mineralizacji do 0,5 g/l) i mineralnymi (powyżej 1 g/l). Niektórym źródłom towarzyszy zjawisko czynnej aktualnie depozycji martwic

wapiennych (tufów wapiennych i trawertynów). Depozycja martwic przebiega tu zarówno na drodze fizycznej (na progach), jak i biologicznej (przy udziale mchów i glonów).

Misy i progi martwicowe porasta roślinność źródłiskowa z klasy Montio-Cardaminetea i związku Cratoneurion commutati ze znacznym udziałem mszaków. Kamieniejące źródła z formacją tufu wapiennego wraz z charakterystyczną roślinnością figurują w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej jako siedliska priorytetowe. Siedliska nieleśne zajmują w ostoi niewielkie powierzchnie. Poza wymienionymi źródłiskami, składają się na nie fragmenty alkalicznych torfowisk, eutroficzne zbiorniki wodne oraz użytkowane ekstensywnie łąki. Znacznie większy udział mają zbiorowiska leśne. Zbocza wzgórz porastają lasy reprezentowane przez zbiorowiska kwaśnych i żyznych buczyn oraz grądów. Natomiast w dnach dolin potoków wykształciły się lasy łęgowe, w tym priorytetowe łęgi ze znacznym udziałem olszy. Na obszarach tworzących ostoję występują dwa gatunki płazów figurujących w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej - traszka grzebieniasta i kumak nizinny.

Ostoją jest obecnie najlepiej zachowanym i jedynym, wykształconym na taką skalę, w regionie obszarem występowania czynnych tufów wapiennych.

W południowej części gminy, w rejonie Cisownica, znajduje się fragment **Specjalnego Obszaru Ochrony Siedliskowej NATURA 2000 PLH240005 Beskid Śląski**, który niemal w całości położony jest na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego z 8 rezerwatami (w tym z rezerwatem „Zadni Gaj”).

PLH240005 Beskid Śląski położony jest w masywie Beskidu Śląskiego z niewielkimi fragmentami w obrębie Pogórza i w Kotlinie Żywieckiej. Trzon obszaru tworzą dwa pasma górskie: Stożka i Czantorii oraz Baraniej Góry, zbudowane głównie z piaskowca godulskiego. Występuje tu szereg malowniczych form skalnych, takich jak: progi i wodospady w dolinach potoków, liczne formy skałkowe oraz różnorodne formy osuwiskowe powierzchniowe i podziemne. Najbardziej znaną i najgłębszą jaskinią Beskidu Śląskiego jest jaskinia Malinowska (Ondraszka) o dł. 230,5 m i głębokości 22,7 m. Z północno-zachodnich stoków Baraniej Góry, na wysokości 1100 m, wypływają źródła Czarnej Wisłki (informacje z Standardowego Formularza Danych) Lasy Beskidu Śląskiego to głównie (około 70%) monokultury świerkowe. Las jodłowobukowo-świerkowy o naturalnym charakterze, w wieku około 200 lat, zachował się na północno-zachodnich stokach Baraniej Góry, na granicy regła dolnego i górnego. Inne dobrze zachowane i najbardziej zróżnicowane kompleksy leśne występują: w grupie Klimczoka, na Lipowskim Groniu, Czantorii i Magurce Wiślanej. Na terenie ostoi stwierdzono 18 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Do najważniejszych siedlisk leśnych należą: kwaśna buczyna górską, żyzna buczyna górską, bór górno-reglowy, dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy oraz odnaleziona niedawno - unikalna - górską świerczyna na torfie, mająca w Beskidzie Śląskim centrum swego występowania w Polsce. Wzdłuż potoków rozwija się zbiorowisko olszynki karpackiej. W piętrze pogórza zachowały się fragmenty grądów oraz łęgów podgórskich, olchowo-jesionowych i wiązowo-jesionowych. Roślinność nieleśna jest zróżnicowana i bogata.

Spośród siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej należy zwrócić uwagę na: roślinność zielną i drzewiastą porastającą brzegi potoków, zbiorowiska ziołoroślowe, łąki niżowe i kośne łąki górskie, moczary alkaliczne oraz murawy bliźniczkowe i niewielkie płyty torfowisk wysokich. Interesująca przyrodniczo jest góra Tuł (nieistniejący już rezerwat przyrody Góra Tuł, utworzony w roku 1948), która stanowi najwyższe wzniesienie wapiennej części Pogórza Śląskiego, z licznymi gatunkami storczyków i murawami kserotermicznymi.

Tereny położone na Pogórzu Śląskim i w Kotlinie Żywieckiej są miejscem występowania bardzo rzadkich w regionie muraw kserotermicznych. Ostoją jest miejscem występowania 16 gatunków zwierząt wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, w tym puszc-

czańskich - wilka (6-10 osobników), rysia (1-2 osobników) i niedźwiedzia brunatnego (osobniki migrujące) oraz rzadkich bezkręgowców: jelonka rogacza, kozioroga dębosza, pachnicy dębowej i nadobnicy alpejskiej (od dawna jednak nieobserwowanej). Stwierdzono tu także 16 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, do których należą: bocian czarny, cietrzew, dzięcioł białogrzbiety, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, gąsiorek, głuszec, jarząbek, muchołówka białoszyja, muchołówka mała, puchacz, puszczyk uralski, sóweczka, zimorodek. Ponadto, w ostoi zlokalizowane są liczne stanowiska innych zagrożonych i rzadkich gatunków roślin oraz zwierząt.

W celu zachowania walorów krajobrazowych na terenie Gminy w gminnej ewidencji zabytków zostało wpisanych 158 obiektów. Ponadto wyodrębniono 7 obiektów objętych ścisłą ochroną konserwatorską wpisanych do rejestru zabytków:

- ➔ **Bażanowice:** Czworak I w zespole folwarcznym Nr rej A-444/86, ul. Folwarczna 2, Obora Nr rej A-444/86, ul. Folwarczna, Budynek gospodarczy I (d. gorzelnia) Nr rej A-444/86, ul. Folwarczna 2, Owczarnia, wolarnia na folwarku dworskim, ul. Folwarczna
- ➔ **Dzięgielów:** Zamek renesansowy, Nr rej.A-267/78,
- ➔ **Goleszów:** Kościół ewangelicko-augsburski Nr rej A-275/78, Plebania kościoła Ewangel.-Augsburskiego Nr rej A-276/78, Plebania kościoła paraf. Rzym.-Kat. pw. św. Michała Archanioła Nr rej A-288/78,
- ➔ **Leszna Górna:** Kościół parafialny rzym.-kat. pw. Św. Marcina Nr rej A-272/78,
- ➔ **Puńców:** Kościół paraf. rzym.-kat. pw św. Jerzego Męczennika Nr rej A-309/78.

Ponadto na terenie Gminy zostało udokumentowanych 45 stanowisk archeologicznych.

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji przedmiotowego dokumentu – prognoza „0”

Ocena stanu środowiska wskazuje, że charakter i intensywność dotychczasowych zmian w środowisku nie wywołała trwałych, nieodwracalnych przekształceń.

Zagrożeniem dla istniejących walorów przyrodniczo-krajobrazowych jest zarówno całkowite zaprzestanie użytkowania rolniczego jak i intensyfikacja gospodarki. Powiększający się areał gruntów odłogowanych podlegać będzie procesom wtórnej sukcesji, przekształcając się w nieużytki porolne. Zaprzestanie zabiegów gospodarczych, szczególnie w odniesieniu do użytków zielonych, jest przyczyną zaniku typowych zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla ekosystemów łąkowych i ubożenia florystycznego. Jednocześnie zwiększa się podatność zbiorowisk na synantropizację.

W sąsiedztwie terenów leśnych zachodzą procesy wtórnej sukcesji i wkraczanie lasu na odłogowane powierzchnie oraz z drugiej strony zagrożenie synantropizacją fitocenoz leśnych w związku z rozwojem zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie linii brzegowej lasu.

Szczególnym zagrożeniem dla walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenu gminy jest silna presja inwestycyjna przy wyraźnej tendencji do rozpraszania zabudowy co stwarza silne zagrożenie degradacji krajobrazu jak i przede wszystkim zabudowy cennych zbiorowisk. Wyraźnie zauważalnym zjawiskiem jest tworzenie małych zespołów domów jednorodzinnych w drodze podziałów geodezyjnych pojedynczych działek, niewłaściwie skomunikowanych i wadliwie powiązanych funkcjonalnie i przestrzennie z istniejącą zabudową.

4. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

4.1. Wpływ na powierzchnię ziemi łącznie z glebą

Realizacja ustaleń Studium na powierzchnię ziemi zaznaczy się głównie w fazie zagospodarowywania terenów dla nowoprojektowanych funkcji i wynikać będzie z koniecznych prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowoprojektowanych obiektów mieszkaniowych i usługowych, realizacji wewnętrznych terenów komunikacji oraz wyposażenia terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną.

Wpływ realizacji Studium na ukształtowanie powierzchni będzie generalnie nieznaczny, o miejscowym zasięgu ale nieodwracalnym charakterze – projektowana zabudowa wymagać będzie jedynie prac mikroniwelacyjnych.

Wpływ realizacji Studium na pokrywę glebową będzie wynikiem konieczności zdjęcia wierzchniej warstwy gleby w granicach projektowanych prac ziemnych i budowlanych, zniekształcenia profilu oraz zmiany właściwości fizykochemicznych gruntów w otoczeniu.

Wskaźniki intensywności zabudowy i zasad kształtowania zabudowy wynikające z wymogów ładu przestrzennego oraz w szczególności zapewnienia wystarczającej powierzchni terenów zieleni ogólnodostępnej określony zostanie na etapie sporządzania miejscowych planów.

Potencjalnym źródłem uciążliwości dla pokrywy glebowej, szczególnie uwzględniając podatność środowiska na degradację naturogeniczną są adaptowane tereny rolne. Racjonalne użytkowanie gruntów rolniczych powinno zapewniać ochronę gleby przed erozją, niszczeniem mechanicznym oraz zanieczyszczeniem substancjami szkodliwymi. Do najważniejszych zabiegów ochronno – pielęgnacyjnych gruntów rolnych należy przede wszystkim stosowanie właściwych metod uprawy ze szczególnym uwzględnieniem płodozmianu (płodozmian przeciwozyjny lub ochronny ustalany na szereg lat dla pól w danym gospodarstwie), odpowiedniego rozplanowania użytków, wprowadzania zadarnień lub zadrzewień śródpolnych (stosowanie pasów chłonnych – kilkumetrowej szerokości pasów gruntów umocnionych trwałą roślinnością, usytuowanych prostopadle do spadku terenu, stosowanych głównie w celu rozpraszania spływów powierzchniowych) oraz nawożenia organicznego niezbędnego do zachowania lub odtworzenia właściwych warunków rozwoju organizmów i stosunków wodnych w glebie. Zadrzewienia śródpolne mają szczególne znaczenie dla utrzymania produktywności gleby i zachowanie równowagi biologicznej w środowisku.

Najistotniejsze rozwiązania Studium w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb dotyczą:

- likwidację nielegalnych wysypisk śmieci,
- niedopuszczanie do zanieczyszczenia gleb szkodliwymi nawozami,
- ograniczenie budowy stawów oraz wykonywania innych prac związanych ze zmianą ukształtowania terenu na terenach rolniczych i łąkach;

Ponadto Studium wskazuje do rekultywacji następujące tereny:

- wyrobiska margla w Goleszowie,
- składowiska osadów pokoagulacyjnych w Kisielowie,

z docelowym przeznaczeniem jako tereny zieleni /ZW/.

4.2. Wpływ na kopaliny

Ustalenia Studium nie ograniczają w żaden sposób dostępności kopalin. Studium wskazuje obszary występowania złóż:

- ➔ udokumentowanego złoża wapieni „Leszna Górna” (Nr KD 804); zasoby bilansowe geologiczne szacowane są na 18.709 tys. ton, natomiast zasoby przemysłowe na 14.843 tys. ton. Wydobyte kształtuje się na poziomie 337 tys. ton;
- ➔ złoża wapieni „Cisownica” (Nr WC 1819); złożo o zasobach geologicznych bilansowych 1.685 tys. ton jest złożem rozpoznanym wstępnie (w kat. C₂ + D);
- ➔ złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Kozakowice” (Nr IB 1970) ujęte w bilansie zasobów złóż kopalin jest złożem o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C₁); zasoby geologiczne bilansowe złoża to 957 tys. ton;

Złoża „Cisownica” i „Kozakowice” nie są eksploatowane.

Złożo „Leszna Górna” jest aktualnie eksploatowane na podstawie koncesji przez „KOSBUD” Sp. z o.o. W koncesji dla potrzeb powierzchniowej eksploatacji złoża wyznaczono teren górniczy „Leszna Górna II”. Decyzją Nr 1449/OS/2010 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 21 kwietnia 2010 r. ustanowiony został aktualny obszar górniczy „Leszna Górna III”. Studium uwzględnia wyznaczony w złożu wapieni cieszyńskich „Leszna Górna” filar ochronny dla potoku Puńcówka.

Studium w zakresie ochrony kopalin ustala:

- ➔ racjonalne gospodarowanie zasobami złóż,
- ➔ ochronę udokumentowanych złóż przed trwałym zainwestowaniem,
- ➔ ochronę terenów poeksploatacyjnych i wyrobisk przed składowaniem odpadów i zanieczyszczaniem,
- ➔ rekultywację terenów poeksploatacyjnych i wyrobisk;

4.3. Wpływ na klimat

W obszarach projektowanej zabudowy wystąpi wpływ na warunki mikroklimatyczne o miejscowym zasięgu – modyfikacje warunków mikroklimatycznych w wyniku wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni powodować będzie przede wszystkim zakłócenia naturalnej równowagi ciepłno-wilgotnościowej i radiacyjnej tj. niższą wilgotność względną powietrza i wzrost radiacji. Projektowana zabudowa powodować będzie również problemy dodatkowej dostawy energii ze źródeł sztucznych – wypromieniowywanie ciepła w sezonie grzewczym oraz modyfikacje siły i kierunków wiatrów.

Dla ograniczania niekorzystnych skutków najistotniejsze znaczenie ma wprowadzanie zróżnicowanej zieleni towarzyszącej stanowiącej ruszt klimatyczny obszaru również o funkcjach izolacyjnych i ochronnych.

W zakresie kształtowania prawidłowych warunków topoklimatycznych istotny jest:

- ➔ zakaz przegradzania dolin cieków zabudową uniemożliwiającą spływ wilgotnych i zanieczyszczonych mas powietrza;
- ➔ zakaz zabudowy terenów dolinnych pełniących funkcje klimatyczne i kształtujących odpowiednie warunki przewietrzania; studium wyznacza tereny den dolin cieków wyłączane z zabudowy;
- ➔ wprowadzanie pasów zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych;

4.4. Wpływ na warunki przyrodniczo – krajobrazowe

Główne zasoby środowiska, tworzące podstawowy ruszt ekologiczny gminy, stanowią kompleksy leśne oraz doliny cieków. Elementami uzupełniającymi strukturę przyrodniczą obszaru są kompleksy trwałych użytków zielonych i rolnych, zieleni nieurządzonej oraz zbiorowiska towarzyszące istniejącej zabudowie.

Ustalenia Studium utrzymują istniejące podstawowe i pomocnicze elementy systemu przyrodniczego gminy obejmujące:

- tereny lasów **ZL**
- tereny rolnicze **R**
- tereny zieleni **ZW**
- tereny cmentarzy **ZC**
- tereny wód powierzchniowych **W**: Wp – wody płynące, Ws – wody stojące;

Studium ustala objęcie ochroną prawną z mocy ustawy o ochronie przyrody terenów o udokumentowanych wysokich walorach środowiska przyrodniczego, tj. istniejące:

➔ pomniki przyrody

Studium obejmuje ochroną 11 ustanowionych pomników przyrody (łącznie chronionych jest 13 drzew); lokalizację pomników przyrody przedstawiono na załączniku graficznym, Studium wskazuje aby w ustaleniach planów należy zakazać dewastacji i degradacji środowiska przyrodniczego, które mogłoby przyczynić się do osłabienia drzew w strefie rzutu ich korony;

➔ rezerwat przyrody „Zadni Gaj”

Utworzony został w celu zachowania naturalnego stanowiska cisa; Chroniony cis występuje na obszarze zdegradowanej buczyny karpackiej z wyraźnym udziałem świerka oraz z domieszką jodły, jesionu, modrzewia, dębu szypułkowego, klonu pospolitego i jaworu. Przeprowadzona w 1995 r. waloryzacja wykazała istnienie 42 okazów cisa. Najstarsze okazy mają około 200 lat.

➔ użytek ekologiczny „Góra Tuł”

Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych łąk storczykowych ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin.

➔ stanowisko dokumentacyjne „Jasieniowa”

Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych unikatowych odsłonieć fliszu karpackiego, w tym wapieni cieszyńskich, a także stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Na obszarze stanowiska dokumentacyjnego studium ustala zadania ochrony czynnej polegające na okresowym usuwaniu części krzewów i samosiewek drzew ze ścian skalnych z uwzględnieniem wymagań ekologicznych zagrożonych i rzadkich gatunków roślin.

➔ Park Krajobrazowy „Beskidu Śląskiego”

Park utworzono w celu zachowania i upowszechnienia wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Beskidu Śląskiego w warunkach racjonalnego zagospodarowania. Najcenniejsze obszary o naturalnym charakterze uznane są za rezerваты przyrody, których na terenie Parku jest osiem. Atrakcyjność rejonu wzbogacają zabytki architektury i lokalnego budownictwa. Obszar Beskidu Śląskiego stanowi ponadto obszar węzłowy o znaczeniu krajowym sieci ECONET – POLSKA.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 marca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, na terenie Parku i jego otuliny obowiązują stosowanie następujących ogólnych zasad i kierunków działania:

- ➔ ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

- ochrona środowiska i krajobrazu przed zakłóceniem stosunków wodnych, degradacja gleb i szaty roślinnej, zanieczyszczeniami powietrza, zakłóceniami harmonii w krajobrazie;
- czynna ochrona środowiska poprzez likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska, prawidłową politykę przestrzenną oraz utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych;
- prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej i łowieckiej w sposób umożliwiający realizację celów, dla których został powołany Park;

Wobec braku planu ochrony dla Parku Krajobrazowego, Studium postuluje aby w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wprowadzić zakazy na podstawie art. 17 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

➔ obszary Natura 2000

Specjalny Obszar Ochrony Siedliskowej **NATURA 2000 PLH 240001 „Cieszyńskie Źródła Tufowe”**

Całość obszaru NATURA 2000 PLH 240001 obejmuje tereny leśne, w obszarze których gospodarka leśna prowadzona jest na podstawie planu urządzania lasu ze szczególnym uwzględnieniem celów ochronnych. Ponadto, Studium wskazuje przedmiotowy obszar jako cenny przyrodniczo wskazany do objęcia ochroną prawną jako **Las „Turówka”**, ustalając do czasu ustanowienia formy ochrony zakazy m.in. zmiany sposobu użytkowania ziemi, uszkodzenia i zanieczyszczania gleby oraz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybnej.

Na terenach leśnych wykluczono możliwość realizacji urządzeń i obiektów rekreacji, sportu i wypoczynku.

Przedmiotem ochrony obszaru NATURA 2000 PLH 240001 są następujące siedliska:

7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*

9130 Żyzne buczyny (*Dentarioglandulosae-Fagenion*, *Galioodorati-Fagenion*)

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)

Wyeliminowanie głównych potencjalnych zagrożeń dla siedlisk będących przedmiotem ochrony wymaga przede wszystkim stosowania właściwych zasad prowadzenia gospodarki leśnej, w szczególności: preferowanie odnowienia naturalnego, pozostawianie martwych i obumierających drzew w drzewostanach, ograniczenie rozprzestrzeniania się obcych gatunków inwazyjnych lub gatunków ekspansywnych, przebudowa drzewostanów w kierunku doprowadzenia do zgodności z siedliskiem, wyznaczenie jako pododdziały i wyłączenie z użytkowania płatów podgórskiego łągu jesionowego.

Ponadto, Studium dla terenów leśnych zgodnie z Zarządzeniem Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe, ustala nakaz odstąpienia od możliwości utworzenia specjalistycznych gospodarstw hodowli drzew i krzewów, a także zwierzyny leśnej.

Ponadto, potencjalne zagrożenie dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk stanowią tereny nieskanalizowane oraz działalność związana z rolnictwem i leśnictwem, w wyniku potencjalnego zanieczyszczenia wód podziemnych. Dla wyeliminowania zagrożenia Studium ustala dla zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz gospodarczej związanej z działalnością rolniczą położonej w obrębie zlewni źródeł Grabcz1 i Grabcz2:

- zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania w gruncie,
- w przypadku braku możliwości podłączenia do gminnej kanalizacji sanitarnej – nakaz stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki,
- nakaz stosowania szczelnych bezodpływowych zbiorników na gnojówkę i płyt obornikowych w terenach zabudowy zagrodowej i rolniczej zabudowy gospodarczej;

Tereny usług U w sąsiedztwie zachodniej części obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH 240001 wyznaczone zostały zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (uchwała Nr XLI/347/02 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie Miejsowego planu zagospodarowania przestrzennego Sołectwa Dzięgielów). Teren ten zgodnie z „Ekspertyzą hydrologiczną na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla Specjalnego Obszaru Ochrony NATURA 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe”” usytuowany jest poza obszarem źródłiskowej zlewni potoku zasylanego przez źródła Grabicz 1 i Grabicz 2. W ustaleniach studium (tabela dot. terenów usług U) wprowadzono ograniczenia możliwości zagospodarowania tego terenu poprzez ustalenie zakazu lokalizacji stacji paliw, rzemiosła produkcyjnego oraz parkingów publicznych nie przeznaczonych do bezpośredniej obsługi zabudowy zlokalizowanej na tym terenie.

Dla terenów położonych w obrębie zlewni źródeł Grabicz 1 i Grabicz 2 zlokalizowanych w granicach Obszaru Natura 2000 PLH240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe oraz innych terenów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie tego obszaru (tzn. również ww. terenu U) studium ustala, że w wypadku nie podłączenia do kanalizacji gminnej obowiązuje zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania w gruncie, oraz nakaz stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki.

W ramach wytycznych do planów miejscowych studium dla terenu U położonego w Dzięgielowie przy ul. Targoniny (w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru Natura 2000 PLH240001 po jego zachodniej stronie) ustala obowiązek wprowadzenia do ustaleń planu nakazów i zakazów mających na celu wyeliminowanie potencjalnej możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko (w tym powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych), ze szczególnym uwzględnieniem sąsiedztwa Obszaru Natura 2000.

Wszystkie te ustalenia mają na celu wyeliminowanie możliwości negatywnego oddziaływania przyszłych inwestycji na Obszar Natura 2000 PLH240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe, a w szczególności położone w bezpośrednim sąsiedztwie tego obszaru płaty siedlisk chronionych: 9170 – grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny oraz 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.

Wprowadzone ustalenia ograniczają praktycznie możliwość realizacji funkcji usługowej do usług stopnia podstawowego, których uciążliwość dla środowiska zbliżona będzie do terenów zabudowy mieszkaniowej. Potencjalnym zagrożeniem dla obszaru NATURA 2000 "Cieszyńskie Źródła Tufowe" są tereny nieskanalizowane. Ograniczony zakres usług dopuszczony w obszarze U przy ul. Targoniny oraz dodatkowo obowiązek uwzględnienia w planie nakazów i zakazów eliminujących możliwość negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne wyklucza praktycznie realizację na przedmiotowym obszarze działalności powodujących powstawanie znacznych ilości ścieków technologicznych mogących stanowić potencjalne źródło zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego. Działalność usługowa dopuszczona na przedmiotowym terenie powodować będzie powstawanie głównie ścieków socjalnych, które zgodnie z ustaleniami studium - w przypadku braku możliwości podłączenia do gminnej kanalizacji - odprowadzane będą do szczelnych, bezodpływowych zbiorników. Ponadto, wymienione usługi w zakresie ich koniecznej obsługi komunikacyjnej generować będą potoki ruchu o niewielkim natężeniu i korzystnej strukturze (nieznaczny udział pojazdów klasy ciężkiej).

Analiza hipsometrii tego obszaru wykazuje, że istniejące ukształtowanie terenu, ze spadkiem w kierunku zachodnim, nie będzie powodować możliwości spływu wód powierzchniowych z tego terenu w kierunku Obszaru Natura 2000, jak również istniejący potok (prawostronny dopływ Puńcówki) mający źródła w granicach Obszaru Natura 2000 nie może być źródłem ewentualnych zanieczyszczeń źródeł Grabcz1 i Grabcz2.

Powyższe ustalenia studium oraz wykonana analiza ukształtowania terenu wykazują, że lokalizacja na terenie U ograniczonego zakresu usług nie będzie negatywnie wpływać na Obszar Natura 2000 PLH 240001 Cieszyńskie Źródła Tufowe w tym również na właściwy stan ochrony siedlisk przyrodniczych 9170 – grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny oraz 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.

Specjalny Obszar Ochrony Siedliskowej NATURA 2000 PLH240005 Beskid Śląski

Zgodnie z opracowanym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski”, najbardziej intensywny wpływ powodowany działalnością człowieka wywiera narciarstwo oraz turystyka piesza, rowerowa i zmotoryzowana, które w zależności od formy, miejsca i czasu w jakim następują, mogą oddziaływać negatywnie, bądź pozostawać neutralne. Nieco mniejszą intensywność negatywnego oddziaływania obserwuje w aspekcie postępującej, rozproszonej zabudowy, ruchu pojazdów zmotoryzowanych, zanieczyszczeń pyłowo-gazowych powietrza, polowań oraz niewłaściwej regulacji koryt rzecznych.

Pozytywny wpływ działalności człowieka w obrębie przedmiotowego obszaru Natura 2000 przejawia się ekstensywnym wypasem i koszeniem łąk, jak również działaniami o charakterze przyrodniczo-edukacyjnym.

Do głównych zagrożeń przedmiotowego obszaru zaliczono zanieczyszczenie powietrza (w tym transgraniczne z terenów Republiki Czeskiej) oraz zbyt intensywny rozwój turystyki i zabudowy rekreacyjnej.

W granicach SOO „Beskid Śląski” dominują tereny leśne i rolne wchodzące częściowo w obręb Parku Krajobrazowego „Beskidu Śląskiego”.

Celem ochrony w Obszarze Natura 2000 Beskid Śląski jest zachowanie we właściwym stanie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i ich siedlisk. Głównym przedmiotem ochrony są siedliska leśne oraz naturalne i półnaturalne formacje trawiaste. W rejonie opracowania występują głównie płaty siedlisk:

6210 murawy kserotermiczne

6510 niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie

6520 górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie

9140 górskie jaworzyny ziołoroślne

9150 ciepłolubne buczyny storczykowe

Najistotniejsze zagrożenia i zalecenia ochronne dla poszczególnych rodzajów siedlisk obejmują:

6210 murawy kserotermiczne:

zagrożenia: utrwalanie poprzez sadzenie drzew i krzewów; sukcesja naturalna;

zalecenia ochronne: bezwzględny zakaz zalesiania, ekstensywne użytkowanie: wypas, koszenie;

6510 niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie

6520 górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie

zagrożenia: zaniechanie tradycyjnego użytkowania, intensyfikacja gospodarki, zmiana warunków wodnych; regulacje rzek prowadzące do ustąpienia powodzi;

zalecenia ochronne: ekstensywne użytkowanie – koszenie jedno lub dwukrotne w ciągu roku i ekstensywne nawożenie;

9140 górskie jaworzyny ziołoroślne

9150 ciepłolubne buczyny storczykowe

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

zagrożenia: niezrównoważona gospodarka leśna, rozbudowa struktury rekreacyjno-sportowej, zmiana stosunków wodnych (osuszanie w wyniku melioracji, obniżanie poziomu wód gruntowych), regulacje rzek;

zalecenia ochronne: zrównoważona gospodarka leśna;

Na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach przeanalizowano lokalizacje i zasięgi wszystkich płątów siedlisk i stanowisk roślin chronionych zinwentaryzowanych w oparciu o dotychczas prowadzone prace terenowe. Studium w granicach zinwentaryzowanych siedlisk utrzymuje istniejące użytkowane jako tereny przede wszystkim rolne i leśne. Dla terenów rolnych /R/ usytuowanych w granicach obszaru NATURA2000 PLH240005 Beskid Śląski studium wyklucza możliwość zalesiania gruntów. W granicach zinwentaryzowanych siedlisk wykluczono możliwość zalesień /jednostki ZLD/; ponieważ jednak trwają prace uszczegóławiające zasięgi występowania siedlisk podlegających ochronie – studium w granicach Obszaru Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski dla wyznaczonych terenów ZLD przed zalesieniem ustala nakaz wykonania przeglądu w aspekcie występowania siedlisk i gatunków chronionych, a w wypadku ich wystąpienia ustala zakaz zalesiania takich terenów.

Na terenach leśnych wykluczono możliwość realizacji urządzeń i obiektów rekreacji, sportu i wypoczynku.

Jedyny konflikt przestrzenny dotyczy niewielkiego płąta siedliska 6210 (murawy kserotermiczne) o powierzchni ok. 2ha usytuowanego w granicach terenów PE. Teren ten usytuowany jest w granicach ustanowionego obszaru górniczego, a więc przestrzeni, w granicach której przedsiębiorca ma prawo do wydobywania kopaliny i prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji¹. W granicach SOOS Natura 2000 PLH 240005 Beskid Śląski studium nie dopuszcza poszerzenia terenu PE poza ustanowiony obszar górniczy. Aktualny obszar górniczy „Leszna Górna III” wyznaczony został Decyzją Nr 1449/OS/2010 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 21 kwietnia 2010 r., której termin ważności upływa 31 grudnia 2030 r. Koncesja nakłada na przedsiębiorcę obowiązek dochowania warunków określonych w decyzji Wójta Gminy Goleszów z dnia 16 marca 2010r. o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Studium przywołuje wszystkie warunki nałożone na przedsiębiorcę ze względu na możliwość negatywnego oddziaływania na płąty siedlisk i gatunków chronionych i ustala bezwzględny nakaz:

- prowadzenia monitoringu terenu górniczego w aspekcie występowania siedlisk i gatunków chronionych,
- przeglądy należy wykonywać z częstotliwością co 2 m-ce w okresie od kwietnia do listopada,
- z każdej przeprowadzonej wizji należy sporządzić sprawozdanie, przy czym zbiorcze sprawozdanie należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie do końca roku kalendarzowego,
- w wypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń należy podjąć odpowiednie środki zapobiegawcze po ich uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach.

Studium zakłada poszerzenie terenu PE (poza granice ustanowionego obszaru górniczego i poza granicą obszaru Natura 2000 PLH 240005 Beskid Śląski) w kierunku południowo – zachodnim na tereny rolne, na których nie występują płąty siedlisk i stanowiska roślin podlegających ochronie.

Ponadto, w celu utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk leśnych studium ustala:

¹ Art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze

- leśne zbiorowiska, takie jak: jaworzyny, bory na torfie, jak również wyłączone z użytkowania partie buczyn czy borów, podlegają ochronie biernej,
- w pozostałych buczynach i borach, użytkowanych dotąd gospodarczo, mogą być dalej prowadzone działania gospodarcze, w taki sposób, by nie pogorszyć ich stanu ochrony, a więc z uwzględnieniem tzw. ekologicznych zasad gospodarki leśnej;
Dla ochrony siedlisk nieleśnych studium ustala:
- łąki i murawy bliźniczkowe oraz kserotermiczne wymagają przywrócenia tradycyjnego użytkowania kośno-pasterskiego, zapobiegającemu procesom sukcesji,
- dla siedlisk wilgociolubnych: młaki i ziołorośla górskie, oraz licznych wychodni skalnych ustala się ochronę bierną.

Ponadto, dla cieków wodnych położonych w granicach obszaru Natura 2000 PLH 240005 studium ustala zaniechanie regulacji lub ich renaturalizację dla utrzymania odpowiedniego reżimu wodnego.

Ponadto, Studium dla zachowania ciągłości przestrzennej obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych wyznacza korytarze ekologiczne obejmujące doliny cieków chronione przed zabudową. Celem ochrony jest zapewnienie powiązania głównych elementów lokalnego systemu obszarów ochrony ekologicznej, ochrona wód powierzchniowych i ich źródeł oraz głównych obszarów zasilania wód podziemnych a także ochrona walorów krajobrazowych. W obszarach den dolin rzecznych

Ponadto w oparciu o waloryzacje przyrodnicze i na podstawie opracowania ekofizjograficznego, Studium **wskazuje obszary cenne pod względem przyrodniczym** - wyróżniające się bioróżnorodnością oraz występowaniem chronionych siedlisk i gatunków przyrodniczych - dotychczas nie objęte ochroną prawną, wymagające zachowania i określenia szczególnych zasad zagospodarowania i użytkowania:

- **Las „Bielowiec”** – ochrona naturalnych lasów łęgowych i grądowych,
- **Las „Turówka”** – ochrona ekosystemów leśnych - buczyna karpacka i sudecka, grąd (w tym naturalna świerczyna grądowa), łęgi jesionowo - olszane, olszyna górska,
- **Las „Raj”** - ochrona dotyczy naturalnych grądów, buczyn, łęgu oraz licznych rzadkich i chronionych gatunków roślin,
- **Las „Strzeblin”** - ochrona grądu, łęgów jesionowo - olszanych oraz szeregu rzadkich i chronionych roślin oraz ptaków;

Do czasu objęcia ochroną prawną, dla ww. terenów studium ustala się zasady ochrony, które należy uwzględnić w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Ponadto, dla zwiększenia lesistości gminy Studium wyznacza tereny dolesień **ZLD** o łącznej powierzchni ok. 121ha. Są to głównie:

- tereny zagrożone erozją,
- grunty o przeważającym kompleksie gleb poniżej III klasy bonitacyjnej,
- tereny stanowiące uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych;

Przyjęte w Studium obszary i zasady ochrony środowiska oraz wyznaczone tereny korytarzy ekologicznych oraz obszarów wyłączonych z zabudowy pozwalają na zachowanie ciągłości przestrzennej obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, ich ochronę prawną oraz zwiększenie lesistości gminy.

Źródłem antropopresji będzie rozwój funkcji mieszkaniowej i usługowej. Generalnie, tereny zabudowy powodują przede wszystkim problemy zmian w obiegu wody (odprowadzanie wód kanalizacją, zmniejszenie zasilania przez pokrycie terenu materiałami nieprzepuszczalnymi) oraz wprowadzenia źródeł emisji zanieczyszczeń do środowiska. Dla ograniczenia niekorzystnych skutków tereny usług i produkcji winny być zagospodarowywane w formie parków technologicznych ze znacznym udziałem świadomie kształtowanych terenów zieleni. Wprowadzana zieleń urządzona winna efektywnie pełnić wielorakie funkcje: przede wszystkim z uwagi na istniejące uwarunkowania glebo- i wodochronną, kształtowania klimatu lokalnego i mikroklimatu – ochrona przed nadmiernym nasłonecznieniem, wiatrami, regulację wilgotności oraz kształtowanie odpowiednich warunków przewietrzania a także kształtowania krajobrazu, funkcję ochronną stanu sanitarnego środowiska – ochrona przed rozprzestrzenianiem zanieczyszczeń pyłowo – gazowych, szczególnie pochodzenia komunikacyjnego, ochrona przed hałasem. Wpływ nowoprojektowanych terenów zabudowy usług i wytwórczości na środowisko w fazie eksploatacji zależny będzie przede wszystkim od zastosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych a głównie od zastosowanych rozwiązań dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami i zaopatrywania w ciepło. Prowadzona działalność wytwórcza winna uwzględniać najlepszą dostępną technikę lub technologię.

4.5. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Środowisko gruntowo-wodne charakteryzuje wysoka wrażliwość i podatność na degradację (głównie obszary dolin cieków). W zakresie podstawowym ochrona środowiska gruntowo-wodnego wymaga przede wszystkim wyeliminowania jakichkolwiek nieoczyszczonych zrzutów do wód powierzchniowych i gruntu.

Najistotniejszym źródłem zagrożeń dla środowiska są tereny zabudowane nieskanalizowane. Ścieki bytowe wprowadzane do gruntu lub cieków powierzchniowych mają istotny wpływ na jakość wód podziemnych, powodując podwyższoną zawartość związków azotowych, fosforu, chlorków, wodorowęglanów, sodu, potasu oraz występowanie podwyższonych stężeń metali ciężkich w wodach gruntowych w pobliżu osiedli nieskanalizowanych.

Potencjalnym źródłem zagrożeń dla środowiska gruntowo-wodnego w obszarze gminy są tereny rolnicze. Do głównych obszarowych rodzajów zanieczyszczeń z terenów upraw rolnych należą azotany i fosforany pochodzące ze stosowania nawozów mineralnych i natural-

nych, stosowanych w nadmiernych dawkach lub w niewłaściwy sposób oraz substancje toksyczne głównie metale ciężkie pochodzące z chemicznych środków ochrony roślin (również osadów ściekowych i kompostów przemysłowych). W celu ograniczenia zagrożeń konieczne jest stosowanie podstawowych zasad zmniejszających ryzyko zanieczyszczenia, dotyczących w szczególności dawek, terminów i warunków stosowania nawozów i środków ochrony roślin.

Źródłem zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego mogą być również nieprawidłowe rozwiązania gospodarki *odpadami*. Projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej będą źródłem powstawania znacznych ilości odpadów komunalnych. Odpady komunalne przejściowo składowane winny być w odpowiednich pojemnikach, a następnie wywożone na składowisko odpadów komunalnych przez wyspecjalizowane jednostki. W celu ograniczenia masy odpadów kierowanych na składowisko oraz wyeliminowania zagrożeń dla środowiska związanych np. z odpadami niebezpiecznymi ze strumienia odpadów komunalnych, konieczne jest wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki.

Powstające odpady z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach. Okresowo, odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym wykorzystaniem.

Sposób czasowego przechowywania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, które wypłukując zanieczyszczenia stanowią mogą poważne źródło zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych Studium zakłada uzyskanie całkowitej likwidacji zrzutu ścieków nieoczyszczonych z gospodarstw indywidualnych i zakładów przemysłowych oraz zapobieganie i przeciwdziałanie szkodliwym wpływom na obszary zasilania wód. Studium ustala do realizacji następujące zadania:

- modernizację urządzeń wodnych w celu osiągnięcia wymaganych standardów jakości wody pitnej,
- stosowanie nowych technologii, wpływających na czystość i ilość odprowadzanych ścieków, w tym między innymi budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki, wykorzystywanie osadów z oczyszczalni,
- kontynuację przedsięwzięć związanych z kanalizacją gminy, w tym między innymi budowę nowych odcinków kanalizacji,
- likwidację dzikich wysypisk śmieci,
- utrzymanie właściwego poziomu wód gruntowych i powierzchniowych w naturalnych zbiornikach wodnych, między innymi poprzez zastosowanie budowli piętrzących (np. zastawek), odbudowę i utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym urządzeń służących tzw. małej retencji,
- unikanie zaburzeń wodnych, między innymi poprzez prowadzenie specjalnej ochrony na terenach podmokłych, obszarach źródłiskowych, ciekach i zbiornikach wodnych, aby zapewnić naturalną zdolność retencyjną terenu oraz zalesienie obszarów źródłiskowych, wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- dążenie do zapewnienia pełnej retencji wód opadowych na obszarze prowadzonych inwestycji;

4.6. Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego

Niekorzystny wpływ ustaleń Studium na jakość powietrza atmosferycznego związany jest z wyznaczonymi terenami zabudowy mieszkaniowej, usługowej i wytwórczości, które będą

źródłem emisji zanieczyszczeń głównie z procesów grzewczych i komunikacyjnych a także w przypadku terenów usług ze źródeł technologicznych.

Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Dla ochrony jakości powietrza konieczne jest w przypadku zabudowy istniejącej wyeliminowanie przestarzałych technologicznie urządzeń grzewczych oraz procedury spalania odpadów natomiast w przypadku wyznaczonych nowoprojektowanych terenów zabudowy instalacja nowoczesnych systemów grzewczych o korzystnej dla środowiska charakterystyce energetyczno-emisyjnej.

Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy przede wszystkim od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji. Wymagania w zakresie obsługi komunikacyjnej nowoprojektowanych terenów zabudowy są zróżnicowane. Natężenie ruchu w związku z obsługą komunikacyjną terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej będzie niewielkie (usługi lokalizowane w obszarze zabudowy mieszkaniowej wykluczają realizację inwestycji znacznie intensyfikujących ruch komunikacyjny), a jego wpływ na stan sanitarny powietrza pomijalnie mały. Uciążliwości powodowane konieczną obsługą komunikacyjną pojawiać się mogą przede wszystkim na styku terenów o różnych funkcjach i różnych wymaganiach w zakresie warunków sanitarnych tj. przede wszystkim sąsiedztwa terenów usługowych i terenów zabudowy mieszkaniowej. W przypadku terenów, na których prowadzona będzie działalność usługowa szczególną uwagę należy zwrócić na projekt zagospodarowania terenu a przede wszystkim wewnętrznego układu komunikacyjnego /dróg wewnętrznych, parkingów, placów manewrowo-rozładunkowych/ tak, aby źródła uciążliwości były maksymalnie odsunięte od sąsiadujących terenów mieszkaniowych /wykorzystanie obiektów kubaturowych jako naturalnych ekranów oraz przede wszystkim założenia zieleni o charakterze izolacyjnym/.

Dla ograniczania niekorzystnych skutków realizacji zabudowy zasadnicze znaczenie ma funkcjonowanie powierzchni kontrastowych termicznie – przede wszystkim terenów zieleni towarzyszącej w obszarach zabudowy – poprawiających warunki przewietrzania poprzez dynamizowanie ruchów pionowych powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni pozwolą na regenerację powietrza, pełniąc funkcję biologicznego filtra.

W celu poprawy jakości powietrza i osiągnięcia odpowiednich standardów, należy zmniejszyć emisje zanieczyszczeń poprzez następujące działania:

- realizację urządzeń ochronnych lub wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych i jednostkach realizujących cele publiczne,
- ograniczenie „emisji niskich” pochodzących z gospodarstw domowych, wprowadzenie gazu ziemnego, oleju opałowego i urządzeń grzejnych o wysokiej sprawności cieplnej, stosowanie w budownictwie materiałów o wysokiej izolacyjności cieplnej,
- tworzenie preferencji dla lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych, wykorzystujących przyjazne środowisku technologie wytwarzania,
- preferencje dla szerszego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii,
- rozwój alternatywnych środków komunikacji (tworzenie systemu ścieżek rowerowych, zwiększenie udziału w ruchu komunikacyjnym transportu zbiorowego, opartego na nowym, ekologicznym taborze),
- wprowadzenie pasów zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych;

Głównym obszarem działań ochronnych powinny być przedsięwzięcia podejmowane w przemyśle, gospodarce komunalnej i komunikacji, mających największy wpływ na stan powietrza.

4.7. Wpływ na klimat akustyczny

Nowo wyznaczone zespoły zabudowy nie wpłyną na znaczącą zmianę warunków akustycznych.

Wśród nowoprojektowanych terenów dominują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Tereny zabudowy mieszkaniowej stanowią jednocześnie źródła hałasu i obiekty chronione przed hałasem. Określenie dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów MN określone zostanie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, na podstawie określonych dopuszczalnych kierunków przeznaczenia terenu, które mogą być realizowane w danym obszarze (np. zabudowa mieszkaniowa z dopuszczeniem usług).

Funkcjonowanie terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo – usługowych powoduje emisję hałasu o niewielkim poziomie, związanym z bytowaniem ludzi. Realizacja działalności usługowej o określonej ustaleniami planu specyfice nie wpłynie zasadniczo na warunki akustyczne – sama działalność przeważnie nie wiąże się z emisją hałasu, nie wymaga również intensywnej obsługi komunikacyjnej, która mogłaby podwyższyć poziom hałasu w środowisku.

Najbardziej znaczące pod względem potencjalnej emisji hałasu do środowiska są wyznaczone tereny działalności produkcyjnej, baz, składów i magazynów. Emisja hałasu z terenów usługowo-produkcyjnych będzie generowana w wyniku pracy urządzeń i instalacji związanych z prowadzoną działalnością usługową lub produkcyjną. Oddziaływanie akustyczne w takich przypadkach najczęściej nie stwarza uciążliwości dla otoczenia pod warunkiem odpowiedniego zaprojektowania i konstrukcji obiektów (o odpowiedniej izolacyjności akustycznej), dostosowanej do charakteru działalności i poziomu hałasu wewnątrz pomieszczeń. Najistotniejszym źródłem hałasu będzie obsługa komunikacyjna. Działalność produkcyjna oraz usługowa może się wiązać z intensywną obsługą komunikacyjną, szczególnie z dużym udziałem pojazdów klasy ciężkiej (tereny składów, magazyny).

Dla ograniczania w zakresie emisji hałasu najistotniejsze znaczenie ma:

- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wniosków wynikających z wykonywanych pomiarów zagrożenia hałasem,
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji obiektów przemysłowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu, poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy,
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego natężeń hałasu wzdłuż linii kolejowych, dróg o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy.

Wszelkie działania w zakresie ochrony hałasem powinny być prowadzone kompleksowo, w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony zdrowia mieszkańców gminy.

5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W obszarze opracowania usytuowane są dwa obszary sieci NATURA 2000:

Specjalny Obszar Ochrony Siedliskowej NATURA 2000 PLH 240001 „Cieszyńskie Źródła Tufowe”

Praktycznie całość obszaru NATURA 2000 PLH 240001 obejmuje tereny leśne, w obszarze których gospodarka leśna prowadzona jest na podstawie planu urządzenia lasu ze szczególnym uwzględnieniem celów ochronnych. Ponadto, Studium wskazuje przedmiotowy obszar jako cenny przyrodniczo wskazany do objęcia ochroną prawną jako Las „Turówka”, ustalając do czasu ustanowienia formy ochrony zakazy m.in. zmiany sposobu użytkowania ziemi, uszkodzania i zanieczyszczania gleby oraz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybnej.

Wylimitowanie głównych potencjalnych zagrożeń dla siedlisk będących przedmiotem ochrony wymaga przede wszystkim stosowania właściwych zasad prowadzenia gospodarki leśnej, w szczególności: preferowanie odnowienia naturalnego, pozostawianie martwych i obumierających drzew w drzewostanach, ograniczenie rozprzestrzeniania się obcych gatunków inwazyjnych lub gatunków ekspansywnych, przebudowa drzewostanów w kierunku doprowadzenia do zgodności z siedliskiem, wyznaczenie jako pododdziały i wyłączenie z użytkowania płatów podgórskiego łągu jesionowego.

Ponadto, studium dla terenów leśnych zgodnie z Zarządzeniem Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe, ustala nakaz odstąpienia od możliwości utworzenia specjalistycznych gospodarstw hodowli drzew i krzewów, a także zwierzyny leśnej.

Ponadto, potencjalne zagrożenie dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk stanowią tereny nieskanalizowane oraz działalność związana z rolnictwem i leśnictwem, w wyniku potencjalnego zanieczyszczenia wód podziemnych. Dla wyeliminowania zagrożenia studium ustala dla zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz gospodarczej związanej z działalnością rolniczą położonej w obrębie i bezpośrednim sąsiedztwie zlewni źródeł Grabicz 1 i Grabicz 2:

- zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania w gruncie,
- w przypadku braku możliwości podłączenia do gminnej kanalizacji sanitarnej – nakaz stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki,
- nakaz stosowania szczelnych bezodpływowych zbiorników na gnojówkę i płyt obornikowych w terenach zabudowy zagrodowej i rolniczej zabudowy gospodarczej;

Specjalny Obszar Ochrony Siedliskowej NATURA 2000 PLH240005 Beskid Śląski

Zgodnie z opracowanym Standardowym Formularzem Danych dla obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski”, najbardziej intensywny wpływ powodowany działalnością człowieka wywiera narciarstwo oraz turystyka piesza, rowerowa i zmotoryzowana, które w zależności od formy, miejsca i czasu w jakim następują, mogą oddziaływać negatywnie, bądź pozostawać neutralne. Nieco mniejszą intensywność negatywnego oddziaływania obserwuje w aspekcie postępującej, rozproszonej zabudowy, ruchu pojazdów zmotoryzowanych, zanieczyszczeń pyłowo-gazowych powietrza, polowań oraz niewłaściwej regulacji koryt rzecznych. Pozytywny wpływ działalności człowieka w obrębie przedmiotowego obszaru Natura 2000 przejawia się ekstensywnym wypasem i koszeniem łąk, jak również działaniami o charakterze przyrodniczo-edukacyjnym.

Do głównych zagrożeń przedmiotowego obszaru zaliczono zanieczyszczenie powietrza (w tym transgraniczne z terenów Republiki Czeskiej) oraz zbyt intensywny rozwój turystyki i zabudowy rekreacyjnej.

W granicach SOO „Beskid Śląski” dominują tereny leśne i rolne wchodzące częściowo w obręb Parku Krajobrazowego „Beskidu Śląskiego”.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

W celu utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk leśnych studium ustala:

- leśne zbiorowiska, takie jak: jaworzyny, bory na torfie, jak również wyłączone z użytkowania partie buczyn czy borów, podlegają ochronie biernej,
- w pozostałych buczynach i borach, użytkowanych dotąd gospodarczo, mogą być dalej prowadzone działania gospodarcze, w taki sposób, by nie pogorszyć ich stanu ochrony, a więc z uwzględnieniem tzw. ekologicznych zasad gospodarki leśnej;

Dla ochrony siedlisk nieleśnych studium ustala:

- łąki i murawy bliźniczkowe oraz kserotermiczne wymagają przywrócenia tradycyjnego użytkowania kośno-pasterskiego, zapobiegającemu procesom sukcesji,
- dla siedlisk wilgociolubnych: młaki i ziołorośla górskie, oraz licznych wychodni skalnych ustala się ochronę bierną.

Ponadto, dla cieków wodnych położonych w granicach obszaru Natura 2000 PLH 240005 studium ustala zaniechanie regulacji lub ich renaturalizację dla utrzymania odpowiedniego reżimu wodnego.

Realizacja ustaleń studium nie będzie źródłem żadnych niekorzystnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 a w szczególności nie wpłynie na integralność obszarów.

Studium ustala objęcie ochroną prawną terenów o udokumentowanych wysokich walorach środowiska przyrodniczego oraz wskazuje obszary cenne pod względem przyrodniczym - wyróżniające się bioróżnorodnością oraz występowaniem chronionych siedlisk i gatunków przyrodniczych - dotychczas nie objęte ochroną prawną, wymagające zachowania i określa szczególne zasady zagospodarowania i użytkowania.

Przyjęte w Studium obszary i zasady ochrony środowiska oraz wyznaczone tereny korytarzy ekologicznych oraz obszarów wyłączonych z zabudowy pozwalają na zachowanie ciągłości przestrzennej obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, ich ochronę prawną oraz zwiększenie lesistości gminy.

6. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Przyjęte metody winny umożliwiać monitoring – w podstawowym zakresie → zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami Studium oraz → rzeczywistej presji na środowisko.

1. Analiza zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z przyjętymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego oraz dynamiki zmian w strukturze użytkowania

Podstawowym narzędziem monitoringu jest system informacji przestrzennej (GIS) oparty na mapach zasadniczych, zdjęciach lotniczych, badaniach terenowych oraz wypisy z rejestru gruntów i rejestr wydawanych pozwoleń na budowę;

2. Ocena skutków dla środowiska

Dla oceny skutków dla środowiska realizacji ustaleń miejscowego planu proponuje się zastosowanie metod pozwalających na monitoring **presji na środowisko** oraz **stanu jakości środowiska**.

Monitoring presji na środowisko winien dotyczyć w szczególności realizacji w obszarze planu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (→ rejestr i analiza wy-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

dawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia).

Dla oceny jakości środowiska proponuje się wykorzystanie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska (realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach) w zakresie stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska oraz występujących tendencji i dynamiki zmian.

Gromadzone informacje w ramach PMS służą wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska lub innych poziomów określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów lub innych wymagań,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych, przyczynach tych zmian w tym powiązaniach przyczynowo-skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Dla oceny jakości środowiska i tendencji zmian proponuje się wykorzystanie danych pomiarowych i ocen udostępnianych przez WIOŚ w Katowicach szczególnie w zakresie:

- jakości wód powierzchniowych,
- jakości powietrza,
- hałasu (dla oceny stanu akustycznego środowiska proponuje się skorzystanie z rejestru prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, o którym mowa w art. 120a ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Źródło: <http://www.katowice.pios.gov.pl/>

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu winna wynosić nie rzadziej niż raz na 4 lata.

Powyższe ustalenia stanowią propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania; ostateczne, przyjęte do realizacji metody analizy skutków oraz częstotliwość będą przedmiotem ustaleń organu samorządu terytorialnego.

7. Streszczenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza i ocena prognozowanych oddziaływań ustaleń **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goleiszów** na środowisko przyrodnicze.

W zakresie kształtowania właściwej struktury funkcjonalno – przestrzennej Studium utrzymuje podział na 9 jednostek strukturalnych, dla których wskazuje funkcje dominujące:

Goleiszów – wieś gminna ośrodek obsługi lokalnej → funkcje usługowa, mieszkaniowa, produkcyjna i rolnicza;

Bańkowice ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, mieszkaniowa, produkcyjna i rolnicza;

Cisownica ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, mieszkaniowa, rekreacyjna i rolnicza;

Dzięgielów ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, mieszkaniowa i rolnicza;

Godziszów ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, usług sportu i rekreacji i rolnicza;

Kisielów ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, mieszkaniowa i rolnicza;

Kozakowice ośrodek obsługi podstawowej → funkcje mieszkaniowa i rolnicza;

Leszna Górna ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, mieszkaniowa, rekreacyjna i rolnicza;

Puńców ośrodek obsługi podstawowej → funkcje usługowa, mieszkaniowa, produkcyjna i rolnicza;

Podsumowując proponowane w Studium zmiany w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów, projekt studium wyznacza nowoprojektowane tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN o łącznej powierzchni **ok. 660ha**;
- zabudowy letniskowej ML o łącznej powierzchni około **14,5ha**;
- tereny zabudowy usługowej U o łącznej powierzchni **ok. 50ha**;
- wyznacza nowoprojektowane tereny usług sportu i rekreacji US o powierzchni **15,5ha**;
- tereny wytwórczości, baz, składów i magazynów PU o łącznej powierzchni **ok. 50ha**;
- wyznacza nowoprojektowane tereny obiektów produkcji rolniczej RU o łącznej powierzchni **ok. 4,5ha**;
- wyznacza tereny planowanych cmentarzy ZC o powierzchni **1ha**;
- rozbudowy terenów infrastruktury technicznej ITK o powierzchni **0,5ha**;

Skutki realizacji ustaleń Studium kwalifikować się będą w przeważającej mierze do oddziaływań o niewielkim natężeniu - obejmujące oddziaływanie nie wykraczające praktycznie poza powszechne korzystanie ze środowiska lub korzystanie gospodarcze ze środowiska w stopniu nie wywołującym skutków o zasięgu ponad miejscowym, przy braku przeciwwskazań w opracowaniu ekofizjograficznym oraz na podstawie własnych analiz dotyczących w szczególności wrażliwości środowiska i jego podatności na degradację. W obszarach o funkcjach produkcyjno-usługowych prognozuje się wystąpienie oddziaływań o średnim natężeniu - obejmujących skutki wynikające z gospodarczego korzystania ze środowiska o zasięgu lokalnym.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
GMINY GOLESZÓW

Studium ustala objęcie ochroną prawną z mocy ustawy o ochronie przyrody terenów o udokumentowanych wysokich walorach środowiska przyrodniczego, tj. istniejące:

- pomniki przyrody,
- rezerwat „Zadni Gaj”,
- użytek ekologiczny „Góra Tuł”,
- stanowisko dokumentacyjne „Jasieniowa”,
- Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego,
- obszary Natura 2000 - PLH 240001 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” oraz PLH240005 Beskid Śląski;

oraz wskazuje obszary cenne pod względem przyrodniczym - wyróżniające się bioróżnorodnością oraz występowaniem chronionych siedlisk i gatunków przyrodniczych - dotychczas nie objęte ochroną prawną, wymagające zachowania i określa szczególne zasady zagospodarowania i użytkowania (Las „Bielowiec”, „Turówka”, „Raj”, „Strzeblin”).

Przyjęte w Studium obszary i zasady ochrony środowiska oraz wyznaczone korytarze ekologiczne i tereny zieleni wyłączone z zabudowy pozwalają na zachowanie ciągłości przestrzennej obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych oraz ich ochronę prawną i zwiększenie lesistości gminy. Realizacja studium nie będzie źródłem żadnych niekorzystnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 a w szczególności nie wpłynie na integralność obszarów.

Najistotniejsze rozwiązania Studium w zakresie ochrony zasobów środowiska dotyczą:

w zakresie powierzchni ziemi i gleb

- likwidację nielegalnych wysypisk śmieci,
- niedopuszczanie do zanieczyszczenia gleb szkodliwymi nawozami,
- ograniczenie budowy stawów oraz wykonywania innych prac związanych ze zmianą ukształtowania terenu na terenach rolniczych i łąkach;

w zakresie ochrony kopalin

- racjonalne gospodarowanie zasobami złóż,
- ochronę udokumentowanych złóż przed trwałym zainwestowaniem,
- ochronę terenów poeksploatacyjnych i wyrobisk przed składowaniem odpadów i zanieczyszczaniem,
- rekultywację terenów poeksploatacyjnych i wyrobisk;

w zakresie ochrony środowiska gruntowo-wodnego

- modernizację urządzeń wodnych w celu osiągnięcia wymaganych standardów jakościowych wody pitnej,
- stosowanie nowych technologii, wpływających na czystość i ilość odprowadzanych ścieków, w tym między innymi budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki, wykorzystywanie osadów z oczyszczalni,
- kontynuację przedsięwzięć związanych z kanalizacją gminy, w tym między innymi budowę nowych odcinków kanalizacji,
- likwidację dzikich wysypisk śmieci,
- utrzymanie właściwego poziomu wód gruntowych i powierzchniowych w naturalnych
- zbiornikach wodnych, między innymi poprzez zastosowanie budowli piętrzących (np. zastawek), odbudowę i utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym urządzeń służących tzw. małej retencji,
- unikanie zaburzeń wodnych, między innymi poprzez prowadzenie specjalnej ochrony na terenach podmokłych, obszarach źródłiskowych, ciekach i zbiornikach wodnych, aby zapewnić naturalną zdolność retencyjną terenu oraz zalesienie obszarów źródłiskowych, wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych;

w zakresie ochrony powietrza

- realizację urządzeń ochronnych lub wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych i jednostkach realizujących cele publiczne,
- ograniczenie „emisji niskich” pochodzących z gospodarstw domowych, wprowadzenie gazu ziemnego, oleju opałowego i urządzeń grzejnych o wysokiej sprawności cieplnej, stosowanie w budownictwie materiałów o wysokiej izolacyjności cieplnej,
- tworzenie preferencji dla lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych, wykorzystujących przyjazne środowisku technologie wytwarzania,
- preferencje dla szerszego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii,
- rozwój alternatywnych środków komunikacji (tworzenie systemu ścieżek rowerowych, zwiększenie udziału w ruchu komunikacyjnym transportu zbiorowego, opartego na nowym, ekologicznym taborze),
- wprowadzenie pasów zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych;

w zakresie ochrony przed hałasem

- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wniosków wynikających z wykonywanych pomiarów zagrożenia hałasem,
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji obiektów przemysłowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu, poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy,
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego natężeń hałasu wzdłuż linii kolejowych, dróg o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy;

skala 1 : 20 000